

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Nulägesanalys Agenda 2030

Sölvesborgs kommun

Innehåll

Inledning och/eller bakgrund	3
Beskrivning och syfte	3
Nulägesbeskrivning	4
Mål 1- Ingen fattigdom	4
Mål 2- Ingen hunger	6
Mål 3- Hälsa och välbefinnande	7
Mål 4- God utbildning för alla	9
Mål 5- Jämställdhet	11
Mål 6 - Rent vatten och sanitet	12
Mål 7- Hållbar energi för alla	14
Mål 8 - Anständiga arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt	16
Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	17
Mål 10- Minskad ojämlikhet	19
Mål 11 - Hållbara städer och samhällen	20
Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion	22
Mål 13- Bekämpa klimatförändringar	24
Mål 14 - Hav och marina resurser	26
Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald	28
Mål 16- Fredliga och inkluderande samhällen	31
Mål 17- Genomförande och globalt partnerskap	34
Summering, utmaningar och fortsatt arbete	36

Text och innehåll: Maria Torstensson, Kristina Höijer, Helen Gärner, Ann-Charlott Andersson

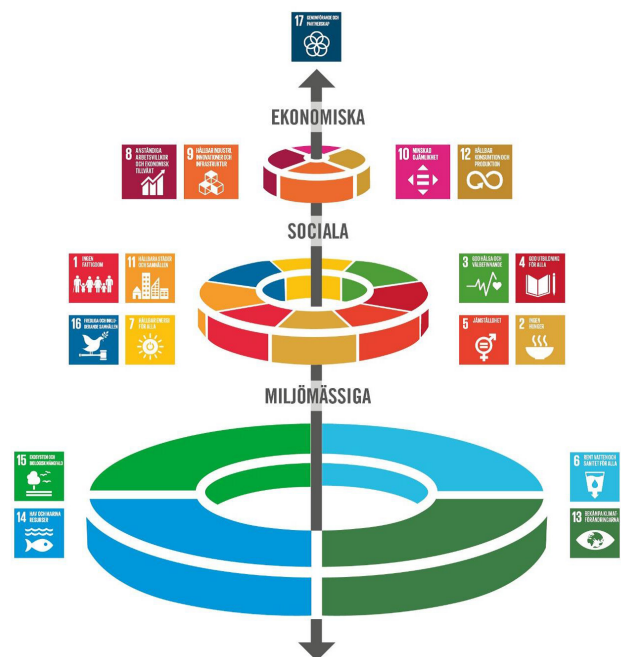
Foto och grafik: Globala målen - Trollbäck och The New Division, Pixabay, Henrik Ivansson, Eijer Andersson, Charlotte Pettersson, Madeleine Jenderman, Sölvesborgs kommun

Grafisk form & tryck: Sölvesborgs kommun

Inledning och bakgrund

I september 2015 antog FN:s alla medlemsstater en ny agenda för hållbar utveckling – Agenda 2030. Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle men också ett ramverk för att nå en hållbar utveckling. Hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Agenda 2030 har 17 globala utvecklingsmål som spänner över en lång rad samhällsutmaningar. Målen är integrerade och odelbara, vilket betyder att inget mål kan nås på bekostnad av annat mål. Det finns tre dimensioner av hållbar utveckling – ekonomisk, social och miljömässig. De tre delarna genomsyrar målen för att skapa hållbar, inkluderande och rättvis utveckling för alla.

Beskrivning och syfte

I denna nulägesbeskrivning beskrivs nyckeltal knutna till Agenda 2030 målen. Nyckeltalen beskriver framför allt den geografiska kommunen men några speglar också läget i den kommunala organisationen. För att sätta nyckeltalen i ett relevant sammanhang beskrivs också globala och nationella trender.

Sölvesborgs kommun jämförs med andra kommuner i de nyckeltal som finns redovisade i KOLADA. Utöver dessa nyckeltal har fler nyckeltal tagits fram i gemensam diskussion med kommunala förvaltningar, bolag och förbund i en workshop. Nyckeltalen har satts i ett kommunalt sammanhang av en arbetsgrupp bestående av folkhälsosstrateg, miljösamordnare och verksamhetsutvecklare. Nulägesbeskrivningen syftar till att ge en grund för det fortsatta arbetet med Agenda 2030 i kommunen.

Nulägesbeskrivning

MÅL 1 - Ingen fattigdom

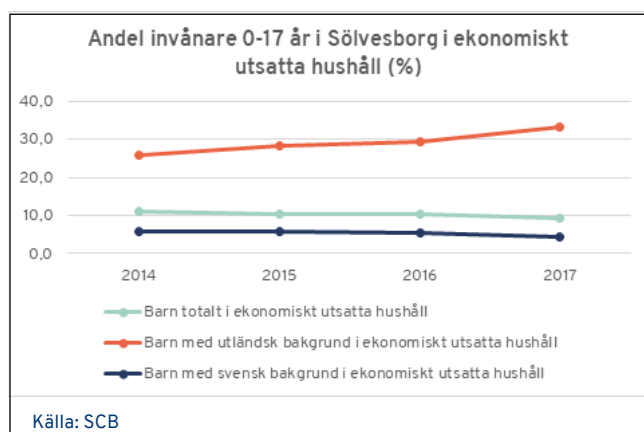
Ingen fattigdom syftar till att minska antalet människor som lever i fattigdom och se till alla människor får tillgång till grundläggande välfärd. Målet avser att ge skydd från katastrofer oavsett om de orsakas av människor.

Sverige

I Sverige har vi ett väl utbyggt välfärdssystem och en hög levnadsstandard, men vi saknar en officiell nationell definition av fattigdom. Ökande inkomstskillnader och högre andel som lever i relativ fattigdom leder till en ökad segregation. Den inkomstrelaterade ojämlikheten har ökat mer i Sverige än i något annat OECD-land sedan 1990 och ligger på den högsta nivån i Norden. Relativ fattigdom räknas ut från hushållets disponibla inkomst, där relativ fattigdom ligger under 60 procent av den genomsnittliga disponibla inkomsten i Sverige. Med disponibel inkomst menas summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster, minus skatt och övriga negativa transfereringar. Enligt delmål 1.2 ska vi till 2030 minst halvera den andel kvinnor, män och barn som lever i någon form av fattigdom enligt nationella definitioner. Offentliga sektorn ansvarar för att detta delmål ska uppfyllas.

Sölvesborg

År 2018 var andelen hushåll i relativ fattigdom i Sölvesborg 15,1 procent i förhållande till länet i övrigt 15 procent och riket 13,6 procent.

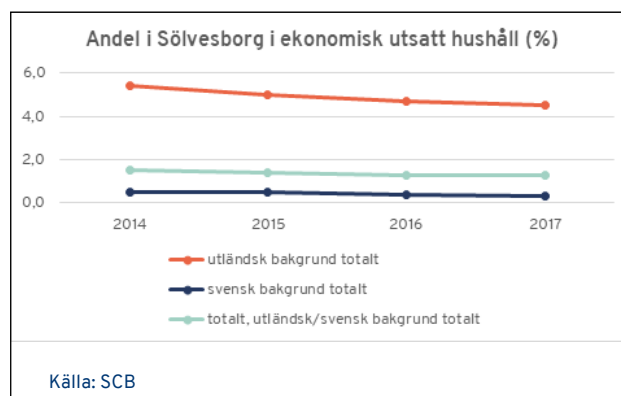
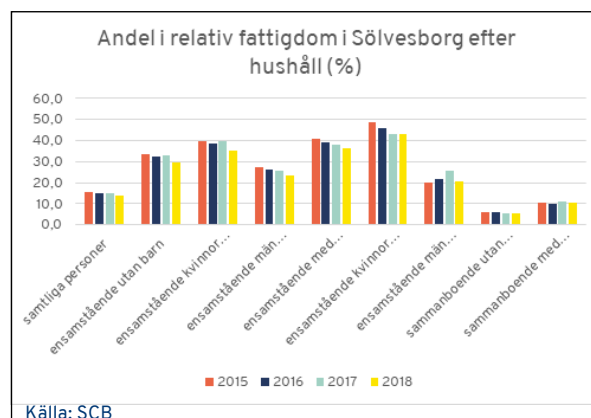

År 2018 levde 9,3 procent av Sölvesborgs kommuns ungdomar i ekonomiskt utsatta hushåll. Andelen är lägre än i länet såväl som i riket där det är 11,1 procent. Med ekonomiskt utsatta hushåll avses låg inkomst eller ekonomiskt bistånd.

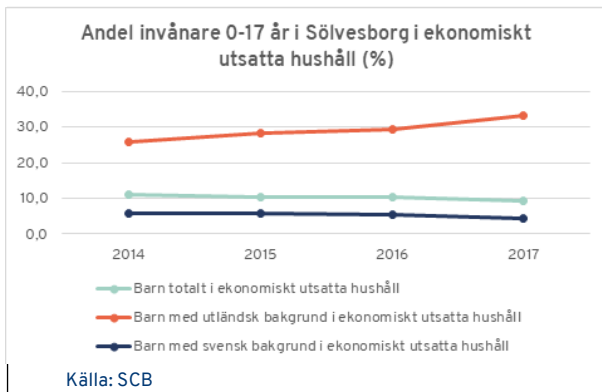
Med ekonomiskt bistånd menas att sådant erhållits minst en gång under året. Måttet är ett absolut mått till skillnad från det relativa måttet som också används ibland.

Andelen barn med utländsk härkomst som växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll är hög. Med utländsk bakgrund menas minst en utlandsfödd förälder. För att jämföra olika typer av hushåll med varandra används ett viktsystem i statistiken där konsumtionen är relaterad till hushållets sammansättning, alltså hur hushållets sammansättning ser ut. I likhet med riket är det en stor skillnad på olika grupper. Ensamstående kvinnor med barn lever i störst utsträckning i relativ fattigdom, nära 50 procent.

Skillnaden är markant med 25,8 procent 2017 för barn med utländsk bakgrund jämfört 4,4 procent för barn med svenskfödda föräldrar.

Utmaningar mål 1:

Skapa insatser för ekonomiskt utsatta grupper.

Skapa insatser för barn i ekonomiskt utsatta hushåll för att kompensera risk för utanförskap.

Utveckla föräldraskapsstöd i kommunen.

1. Ingen människa ska leva i fattigdom.

MÅL 2 - Ingen hunger

Mål 2 handlar om att ingen ska lida av hunger och att alla människor ska få tillgång till bra och näringsrik mat året om.

Sverige

I Sverige är det inte hunger och undernäring som är de största utmaningarna. I stället är ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet som är två stora riskfaktorer för ohälsa och för tidig död. Svensk livsmedelsproduktion håller hög standard inom djurskydd och har EU:s lägsta antibiotikaanvändning. En utmaning är att vi har den lägsta självförsörjningsgraden av livsmedel inom EU. 2017 påbörjades också ett arbete för att nå målet om halverat matsvinn till 2030.

Sölvesborg

Kommunen arbetar för att minska matsvinn. Inom vård, omsorg och skola förses brukare och elever med näringsrik kost som främjar ett bra näringsintag. Kommunen medverkar till att matkvaliteten säkras genom kontroll av livsmedelshantering med mera.

Fetma i befolkningen

Sölvesborgs kommun har i genomsnitt en lägre andel invånare i genomsnitt med fetma än både i länet och riket. Uppdelat på kön ser man dock att männen har större förekomst av fetma än kvinnor, som är högre än riksgenomsnittet.

I tidiga år läggs grunden för ett hälsosamt liv där vikten är en skyddsfaktor för god hälsa. Att genom BVC och elevhälsovård följa och utbilda våra barn och unga om goda vanor är en viktig insats. Elevhälsan tar vid efter BVC och följer barns hälsa. Genom hälsosamtal i åldrarna 6-9 år fortsätter uppföljningen av barns vikt. Rikssnittet för flickor och pojkar är 20,8 procent, vilket är något högre än i Blekinge.

Normalvikt hos befolkningen är en friskfaktor men som med många livsstilsfaktorer ser man en ojämlikhet där förekomsten av övervikt och ohälsosamma vanor är högre bland befolkningsgrupper med till exempel lägre utbildningsnivå eller utländsk härkomst.

Övervikt och fetma BMI 25 eller högre

	Flickor	Pojkar
	2018	2018
Blekinge	18,6	19

Källa: SCB

Utmaningar mål 2:

Öka möjligheten till fysisk aktivitet för att förebygga ohälsa.

Arbeta för en jämlik hälsa.

Skapa insatser inom skola och omsorg för att främja fysisk aktivitet och goda matvanor.

**2. Ingen ska lida av hunger eller gå till sängs hungrig.
Alla ska ha tillgång till näringsrik mat.**

MÅL 3 - Hälsa och välbefinnande

Alla människor ska ha möjlighet till god hälsa och välbefinnande. Hälsan har en avgörande betydelse för människors möjlighet att klara skolan. En bra skolgång med uppnådda mål ökar förutsättningarna i det framtida livet. Arbete och försörjning leder till ett ekonomisk självständigt liv, något som bidrar till samhällets tillväxt och hållbara utveckling. Folkhälsan påverkas av människors livsvillkor, de förhållanden där barn och deras vårdnadshavare växer upp och lever, samt den vård och omsorg som tillämpas för att hantera ohälsa och sjukdom.

Sverige

I Sverige har vi en hög medellivslängd, god självskattad hälsa och god tillgång till hälso- och sjukvård, men vi har också utmaningar. En stor utmaning är de betydande hälsoskillnader som finns mellan olika grupper av kvinnor och män i samhället. Ju lägre social position, desto sämre hälsa och omvänt. De största riskfaktorerna för icke-smittsamma sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdomar och cancer är ohälsosamma levnadsvanor som matvanor, stillasittande, rökning och riskbruk av alkohol. Vi har också ökande psykisk ohälsa, samt olika hälsoproblem kopplade till luftföroreningar och kemikalier. I slutbetänkandet från den statliga kommittén *Kommisionen för jämlik hälsa* betonas det att med mer jämlika livsvillkor och möjligheter i form av; god uppväxt, bra utbildning, gott arbete, rimlig försörjning kommer också en mer jämlik hälsa. Detta har en stor betydelse för hållbar samhällsutveckling.

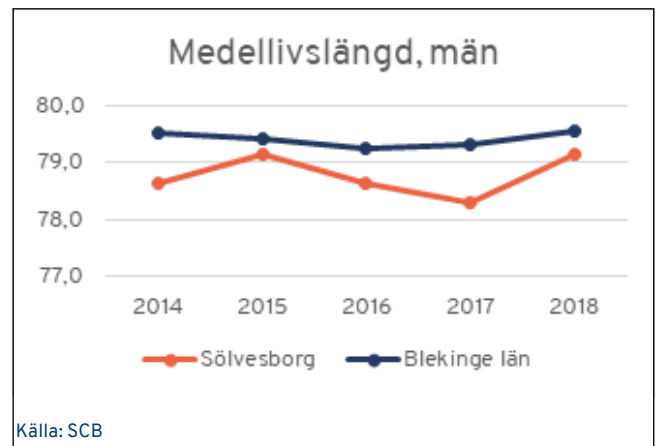
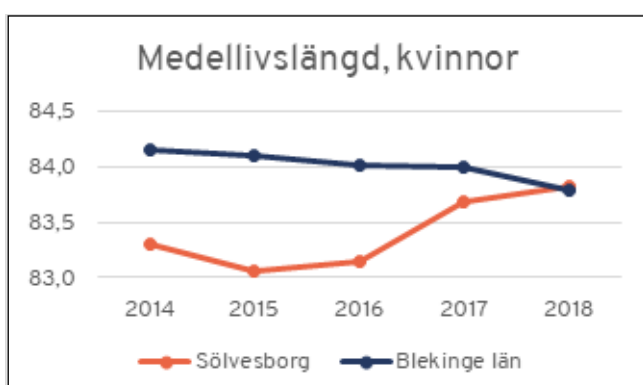
Det nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och minska hälsoklyftorna inom en generation.

Sölvesborg

Medellivslängden i Sölvesborg är 83,8 år för kvinnor och 79,1 år för män.

Kvinnornas medellivslängd har ökat över tid i förhållande till länet och ligger nu på länssnittet. Mäns medellivslängd har varit under länssnittet, men har förbättrats och skiljer nu sig marginellt från länssnittet på 79,6 år.

Det finns även ett samband mellan utbildningsnivå och medellivslängd. Detta är kunskap som behöver beaktas när insatser för att öka hälsan i kommunen skapas.

Källa: SCB

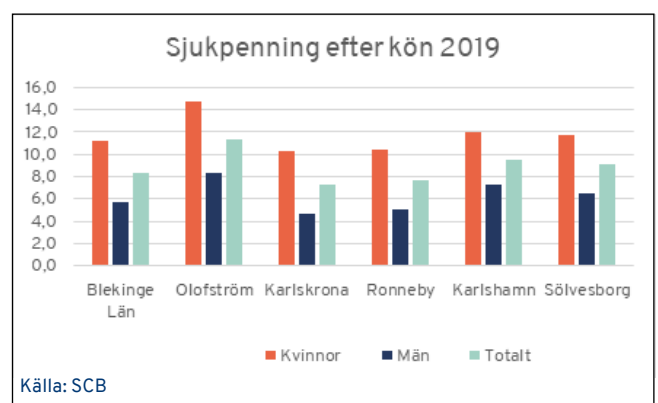
	Vid 30 års ålder							
	Kvinnor				Män			
	2018	2017	2016	2015	2018	2017	2016	2015
Förgymnasial	51,0	51,0	51,1	51,4	48,5	48,3	47,8	48,1
Gymnasial	54,4	54,5	54,5	54,4	51,4	51,5	51,3	51,0
Eftergymnasial	57,2	57,0	56,9	56,9	54,3	54,3	54,1	54,1
Uppgift saknas	38,1	39,9	42,4	40,6	38,9	39,0	39,8	39,2
Totalt	54,7	54,6	54,6	54,5	51,5	51,5	51,3	51,2

Återstående levnadsår efter 30 års ålder fördelat på utbildningsnivå och kön i riket. Källa: Folkhälsomyndigheten

Sjukpenningtal

I Sölvesborg ser vi en positiv utveckling under de senaste tre åren där sjuktalen fallit från över 11 dagar ner till dagens värde på 9,1 dagar. Riksnittet är 9,5 dagar.

Blekinge har haft utmaningar med sjukpenningtalen som visat en uppåtgående trend. 2017 låg sjukpenningtalet på drygt 11 dagar. Genom gemensamma insatser de senaste åren har en positiv utveckling skett där samverkande insatser sänkt sjuktalen. Ojämligheten mellan män och kvinnors sjukskrivningsmönster är fortfarande en utmaning där kvinnor är sjukskrivna i högre grad än män.

Källa: SCB

Psykisk hälsa

I kommunen som arbetsgivare är den största sjukskrivningsorsaken psykisk ohälsa. Arbetsgivaren har stora utmaningar här. Andra sjukskrivningsorsaker såsom sjukdomar i rörelseapparaten eller allvarliga kroniska sjukdomar varierar lite över tid, medan ökningen i sjukskrivningar är kopplad till psykisk ohälsa. I Blekinge står den psykiska ohälsan för 50 procent av sjukskrivningsorsakerna för kvinnor och 40 procent för män, siffrorna är representativa för riket.

Alkoholvanor

Alkohol är en av de riskfaktorer som bidrar mest till sjukdomsburden i Sverige och beräknas kosta samhället flera miljarder kronor varje år. Alkohol kan orsaka fysiska, psykiska och sociala skador, exempelvis cancer, leversjukdom, substansbrukssyndrom, suicid, fallolyckor, skilsmässa och arbetsförlust. Det har beräknats att ett av fem barn växer upp i ett hem med minst en vuxen med riskkonsumtion av alkohol, och att 2,5–3,7 procent av alla barn under 18 år har en förälder som vårdats för missbruk eller har ett beroende av alkohol. Andelen riskkonsumenter är oförändrad sedan 2005 och visar att 17 procent av männen och drygt 11 procent av kvinnorna konsumerar alkohol på en riskfylld nivå i Blekinge. Åldersgruppen 45–64 år har en något högre konsumtion. Invånarna i Blekinge har samma konsumtionsnivå som övriga Sverige.

Tobaksrökning

Tobaksrökning är den enskilt främsta riskfaktorn för sjukdom där risken att insjukna och att dö i exempelvis hjärt- och kärlsjukdom eller lungcancer är mycket stor. Snus är en tobaksprodukt som också medför en ökad risk för sjukdom. Även e-cigarett kan innehålla skadliga ämnen. Blekinge följer samma trend av tobaksbruk som riket i övrigt sedan några årtionden tillbaka. Som mest i Sverige rökte 50 procent av männen på mitten av 60-talet och 37 procent av kvinnorna under 70-talet. I Blekinge år 2005 rökte 16 procent av Blekinges invånare och nu är det mindre än nio procent som använder cigaretter. Av männen använder 18 procent snus dagligen och för kvinnorna är motsvarande siffra två procent. Mindre än en procent av befolkningen använder e-cigarett. I de senaste undersökningar som gjorts finns inte statistiskt säkerställd data för Sölvesborg. Över tid har tobaksbruket varit representativt med Blekinge därför antas Blekinges siffror representera kommunen.

Narkotika, orosanmälningar och narkotikabrott

Användningen av narkotika har en stark koppling till social utsatthet vilket bland annat bidrar till ökad psykisk ohälsa. För att undersöka narkotikaanvändning och brott kopplat till detta undersöks både polisanmälningar samt socialtjänstens orosanmälningar för barn och unga.

Hösten 2020 kommer kommunen genomföra undersökningen Lupp för att skapa sig en aktuell bild över nuläget som därefter kommer ligga till underlag för det fortsatta drogförebyggande arbetet.

Utmaningar mål 3:

Arbeta för att öka folkhälsan för grupper med lägre socioekonomisk status.

Arbeta drogförebyggande med barn och ungdomar i tidig ålder.

Skapa preventiva insatser för att minska livsstilsjukdomar som följd av stillasittande livsstil, ohälsosamma kostvanor, rökning eller alkoholbruk.

Insatser för minskad psykisk ohälsa både bland unga och äldre.

3. Säkerställa hälsa och välbefinnande för alla. Varje barn ska uppleva sin femte födelsedag.

MÅL 4 - God utbildning för alla

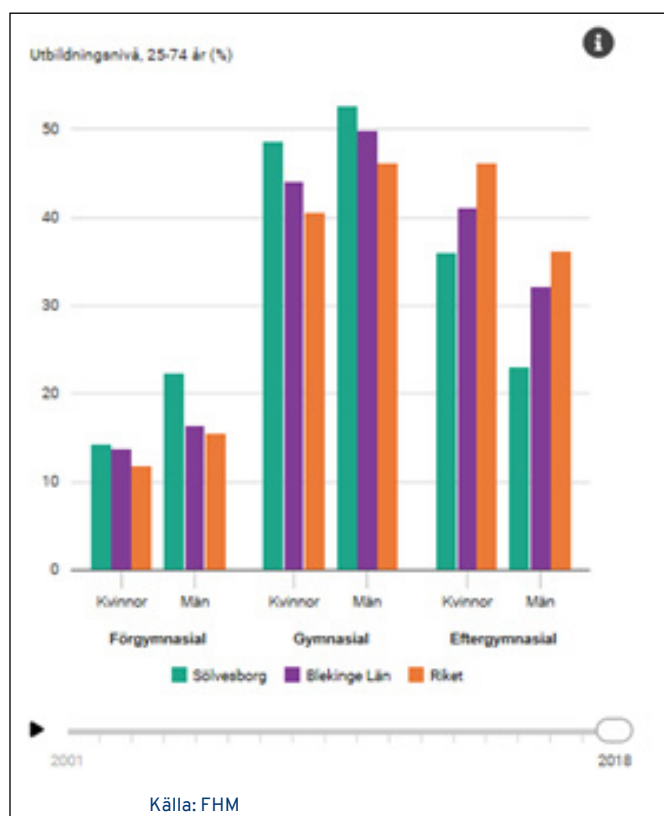
Alla ska få tillgång till avgiftsfri och likvärdig utbildning av god kvalitet. I dag går fler flickor och pojkar än någonsin i skolan, men många tvingas sluta innan de är klara med sin utbildning. Anledningar till att barn tvingas sluta skolan är många men fattigdom är en vanlig orsak. Utbildning är en mänsklig rättighet och en viktig investering för att utrota fattigdom och skapa utveckling i samhället.

Sverige

Sverige har ett väl utbyggt utbildningssystem med skolplikt och avgiftsfri utbildning. Trots detta finns det utmaningar. Bristande likvärdighet, kunskapsskillnader mellan flickor och pojkar och brist på lärare är några av dem. Det saknas också en samlad bild av hur utbildning för hållbar utveckling ser ut i svenska skolor. Behovet av att stärka och jämna ut förutsättningarna i hela skolsystemet understryks i *Skolkommisionens* slutbetänkande från 2017. Från och med hösten 2018 omfattar skolplikten också förskoleklass.

Sölvesborg

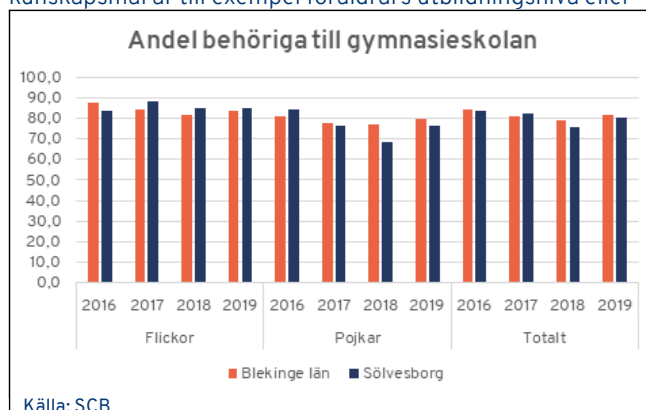
Att klara skolan har en stor betydelse för den enskildes framtida förutsättningar för ett gott självständigt liv. Faktorer som påverkar hälsan bestäms delvis av sysselsättning, utbildningsnivå, ekonomisk trygghet och tillhörighet i samhället. I kommunen är den gymnasiala kompetensen högre än i riket och i Blekinge. Däremot är den eftergymnasiala utbildningsnivån lägre i förhållande till både länet och riket både för män och kvinnor. Attraktiva arbetsgivare och arbetstillfällen i kommunen kan bidra till en ökning av eftergymnasiala kompetenser i kommunen.

Skolresultat

Av eleverna når 63,3 procent kunskapskraven i åk 6. I jämförelse med länet och riket är det ett lägre resultat. Både riket och Blekinge uppnår 75,3 %.

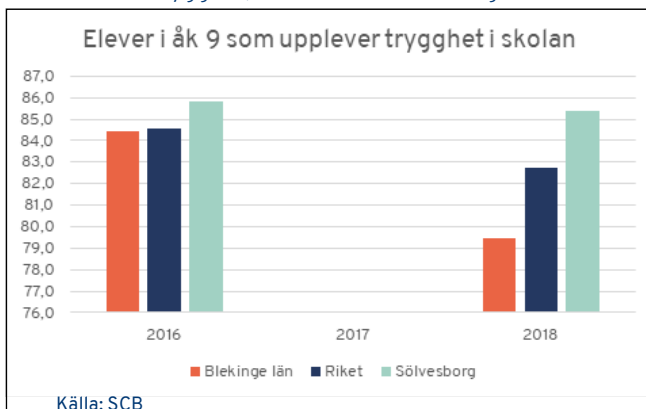
Andel elever med behörighet till gymnasiet år 2019 var 80,4 procent totalt, uppdelat på pojkar och flickor var det 76,6 procent samt 85,2 procent. Flickor i Sölvesborg klarar i högre grad behörigheten till gymnasiet än genomsnittet i Blekinge, medan pojkar ligger under genomsnittet i Blekinge. Faktorer som har betydelse för att elever når uppsatta kunskapsmål är till exempel föräldrars utbildningsnivå eller

härkomst.

Trygghet i skolan

Trygghet i skolmiljön är centralt för lärande och barn och ungas utveckling. Inget barn ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling och varje skola ska strukturerat arbeta för att motverka detta. Studiero och trygghet påverkar inlärning och skolan ska utformas med dessa begrepp i fokus. I Sölvesborgs kommun upplever 85,4 procent av eleverna i klass 9 trygghet, ett resultat som är högre än länets

79,5 procent och riksnittet på 82,7 procent år 2018.

Behörig personal

Det råder brist på behöriga lärare i riket. Behörig personal är en viktig parameter för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. I Sölvesborg är andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne 2019/2020 73,9 procent jämfört med Blekinge där andelen är 69,2 procent. I förskolan är andelen medarbetare med högskoleutbildning år 2018 52 procent vilket är samma som för i Blekinge.

Utmaningar mål 4:

Arbeta för att fler elever i åk 6 ska klara kunskapsmålen.

Öka andelen behöriga pojkar till gymnasiet.

Arbeta med trygghetsskapande åtgärder i skolan.

Arbeta främjande för psykisk hälsa i skolan.

4. Alla ska få tillgång till en bra utbildning.

Alla ska ha möjligheten att lära sig läsa och skriva.

MÅL 5 - Jämställdhet

Kvinnor, flickor, män och pojkar ska ha samma rättigheter, villkor och möjligheter att forma sina liv. Flickor och kvinnor ska ha makt över sina egna liv och bestämma över sina egna kroppar. Att stärka kvinnors och flickors rättigheter är ett effektivt sätt att bekämpa fattigdom och skapa förutsättningar för fredliga samhällen.

Sverige

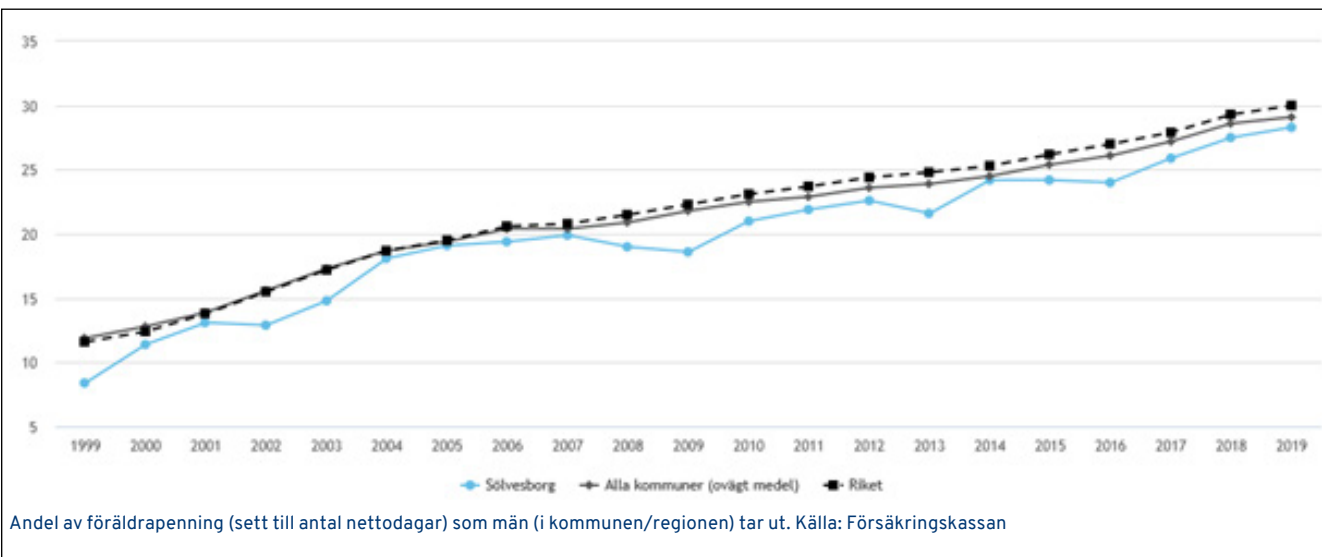
Trots ett omfattande svenskt jämställdhetsarbete sedan länge har män som grupp fortfarande mer makt och inflytande än kvinnor, män äger mer och tjänar mer. Kvinnor har fortfarande huvudansvaret för det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor skattar sin egen hälsa sämre än männen. Män utövar det mesta våldet i samhället, både i det privata och det offentliga rummet. Kvinnor utsätts i högre utsträckning än män för våld i nära relationer medan det i det offentliga rummet framförallt är män som utsätts. Föreställningar om hur flickor, pojkar, kvinnor och män förväntas vara behöver utmanas. Sverige har med 79,8 procent 2017 EU:s högsta sysselsättningsgrad för kvinnor 20-64 år. Snittet inom EU ligger på 66,4 procent. Jämställdhet mellan könen regleras, förutom i diskrimineringslagen, i många svenska lagar. Att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv är det övergripande nationella målet för jämställdhetspolitiken.

Sölvesborg

I kommunen arbetar färre kvinnor heltid än i både Blekinge och i riket. Att ha möjlighet till heltidsarbete är en viktig del för ett jämlikt samhälle. I kommunen ses en stor skillnad på män och kvinnors sysselsättningsgrad där endast hälften av kvinnorna arbetar heltid i förhållande till män, 79 procent. I riket arbetar 64 procent av kvinnorna och 81 procent av männen heltid. I dagsläget ges män större möjlighet till ökad sysselsättningsgrad än kvinnor.

Mäns uttag av föräldrapenning i kommunen är 28,3 procent av de totalt antal dagar man disponerar över som förälder, vilket är i nivå med riksgenomsnittet. Skillnader i föräldrapenninguttag kan indikera på ojämlikheten när det gäller ansvaret för hemarbete. Målsättningen är att fördelningen av obetalt hem- och omsorgsarbete ska vara jämt fördelat och på lika villkor för män och kvinnor. Arbetsgivare kan arbeta med att ändra de normer som finns, möjliggöra för män att ta ut föräldrapenning och medverka till en jämställd föräldrafördelning.

År 2018 var kvinnors medianlön 77,8 procent i förhållande till mäns i Sölvesborgs kommun. I riket är medianen 80,8 procent. Kvinnors disponibla mediannettoinkomst avser personer som är 20 år och äldre och folkbokförda i området i förhållande till mäns mediannettoinkomst.

Utmaningar mål 5:

Öka möjligheter till heltidsarbete.

Arbeta för mer jämställda löner.

Arbeta för minskad ojämlikhet för obetalt hemarbete.

5. Alla kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och möjligheter.

Mål 6

- Rent vatten och sanitet

Tillgång till rent vatten och ett fungerande avloppssystem är en grundläggande förutsättning för att kunna leva ett anständigt liv. Målsättningen är att alla senast 2030 ska ha tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten samt fullgod och rättvis sanitet.

Sverige

Flera av de svenska miljökvalitetsmålen berör vattnets kretslopp som inverkar på mål 6. Bland annat levande sjöar och vattendrag, hav i balans, levande kust och skärgård, giftfri miljö och myllrande våtmarker. Sverige har god tillgång till vatten och sanitet av god kvalitet. Att förbättra vattenkvaliteten, effektivisera vattenanvändningen och skydda de vattenrelaterade ekosystemen är viktiga områden att arbeta vidare med. Dock bidrar konsumtion av varor också till ohållbar vattenanvändning i andra länder.

Sölvesborg

Sölvesborg är en kustkommun med känsliga områden som löper ut i havsmiljö. Det finns god tillgång till vatten och allmänt avlopp, dock finns behov av att förbättra vattenkvaliteten samt minska föroreningar och övergödning. Drygt 90 procent av kommunens hushåll är inkopplade på det allmänna VA. Utbyggnad pågår fortlöpande.

Sölvesborg Energi och Vatten AB är kommunens VA-bolag. Arbete pågår med att inrätta vattenskyddsområden för alla kommunens vattentäkter. Kommunen försörjs med grundvatten. För att säkra behovet av reservvatten är ledningarna ihopkopplade och vid brist i en vattentäkt kan en annan täkt uppväga volymen som saknas. VA-bolaget avser samverka med närliggande kommuner för att trygga vattenbehovet i framtiden.

Våtmarker behövs för de vattenrelaterade ekosystemens funktion. Kommunen anlade 2012 våtmarker på fyra platser i kommunen. Privata aktörer har också anlagt våtmarker på lämpliga platser. Passande områden för fler våtmarker finns inom kommunens gränser. De flesta lämpliga områden ägs av privata fastighetsägare.

Kommunalt vatten och avlopp

Vattenförvaltning omfattar grundvatten som är viktigt för vattenförsörjningen nu eller i framtiden. I Sölvesborg finns sammanlagt 17 kommunala vattentäkter för produktion av dricksvatten. 2020 finns endast vattenskyddsområden för 7 av täkterna. Befintliga skyddsområden är från 1974 och kommer att revideras. För alla kommunala vattentäkter finns en gällande vattendom, vilket ger en rättighet att ta ut vatten. Läggs alla uttagsmängder ihop så uppgår den totala årliga mängden i vattendomarna till strax över 3 miljoner m³.

Normalt förbrukar en person i medeltal ca 160 l vatten per dygn. Förutom hushållsvatten förser kommunen även industrier och allmänna institutioner som skolor och vårdinrättningar med vatten. Sommartid ökar befolkningen i kommunen med omkring 10 000 personer. Idag producerar kommunen i genomsnitt ca 2,2 miljoner m³ dricksvatten.

Inom en del områden leds dagvatten och spillvatten i samma ledning till reningsverket. Vid intensiva skyfall där stora mängder vatten tas emot av reningsverket finns risk för att avloppsvattnet bräddas (släpps ut orenat) och förorenar mark och vattendrag för vidare transport till havet.

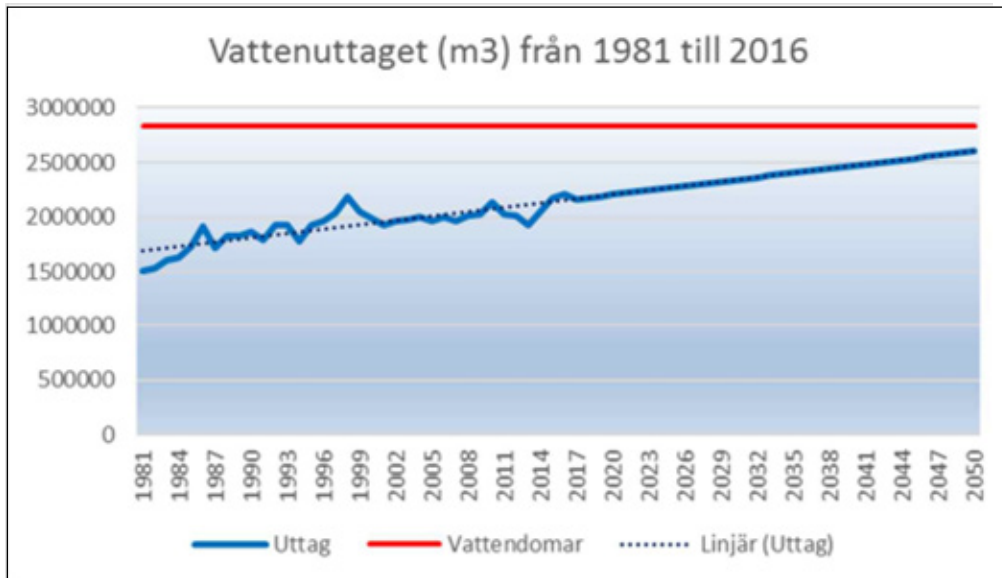
Det är viktigt att dagvatten i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte tillförs spillvattensystemet.

Inom kommunen finns fem avloppsreningsverk. Avloppsvatten pumpas till reningsverken av 80 stycken pumpstationer i spillvattenledningar. Genom att avveckla mindre reningsverk och leda avloppsvatten till ett större verk ökar möjligheten till bättre renat avloppsvatten då ny och bredare teknik används. Nogersunds avloppsreningsverk är under ut- och tillbyggnad och beräknas fånga upp avloppsvatten från mindre reningsverk. Slammet som blir en restprodukt i avloppsvattnet, pumpas till ett antal vassbäddar. Genom växtligheten i bäddarna minskar slammets volym och näringsämnen. Vassbäddarna töms efter ca tio år och innehållet kan efter efterbehandling t.ex. användas som jordförbättringsmedel, gödning till energiskog eller anläggningsjord.

Enskilt vatten och avlopp

I kommunen finns tre större enskilda vattentäkter. Cirka 8 procent av kommunens befolkning förses med dricksvatten från egen brunn eller via samfällighet. Det finns ca 1 600 enskilda små avlopp.

Nationella undersökningar har visat att enskilda brunnar ofta drabbas av kvalitetsproblem. Det kan gälla förekomst av bakterier, höga radonhalter, höga halter av kväveföreningar, fluorid, salt grundvatten, vägsalt, tungmetaller och bekämpningsmedel. Men även vattentillgången i enskilda brunnar kan tidvis vara ett problem, framförallt grävda brunnar.

Registrerade kommunala årliga vattenuttag (1981-2016) och beräknat framtida vattenbehov, källa SCB.

Utmaningar mål 6:

Säkerställa tillgången till en säker dricksvattenförsörjning.

Tillskapa vattenskyddsområden för alla kommunala vattentäkter.

Effektivisera vattenanvändningen och hushålla med det vatten som finns tillgängligt.

Säkra miljötillsynen så erforderligt skydd för vatten erhålls .

6. Alla människor har tillgång till rent vatten och möjligheter att sköta sin hygien.

Mål 7

- Hållbar energi för alla

Människor ska ha tillgång till tillförlitlig, hållbar och modern energi till en överkomlig kostnad. Knappt en miljard människor saknar 2016 fortfarande tillgång till elektricitet och fyra av tio i världen saknar tillgång till ren energi när de lagar mat. Satsningar på modern energi och energi-effektiviseringar kan bidra till sociala, miljömässiga och ekonomiska fördelar i form av nya jobb, minskad klimatpåverkan, fattigdomsbekämpning och bättre hälsa.

Sverige

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland med ett energisystem baserat på 100 procent förnybar energi. Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Tillgången till energi är god i Sverige. Energifrågan har koppling till flera av Sveriges miljömål, bland annat miljö kvalitetsmålen frisk luft, begränsad klimatpåverkan och en god bebyggd miljö.

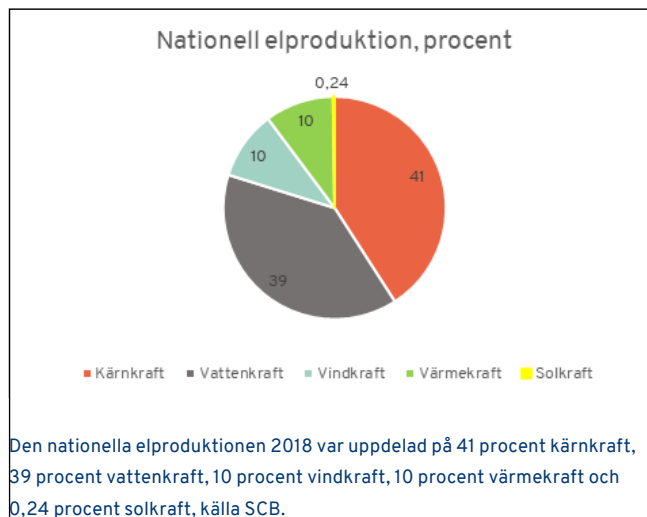
Den stora utmaningen för Sverige när det gäller användningen av förnybar energi är transportsektorn. I ett internationellt perspektiv har Sverige redan en hög andel förnybar energi i transportsektorn men ytterligare åtgärder behövs, till exempel en ökad introduktion av fordon med eldrift, ökad användning av biodrivmedel och en samhällsplanering som gör att transporterna blir effektivare.

Sölvesborg

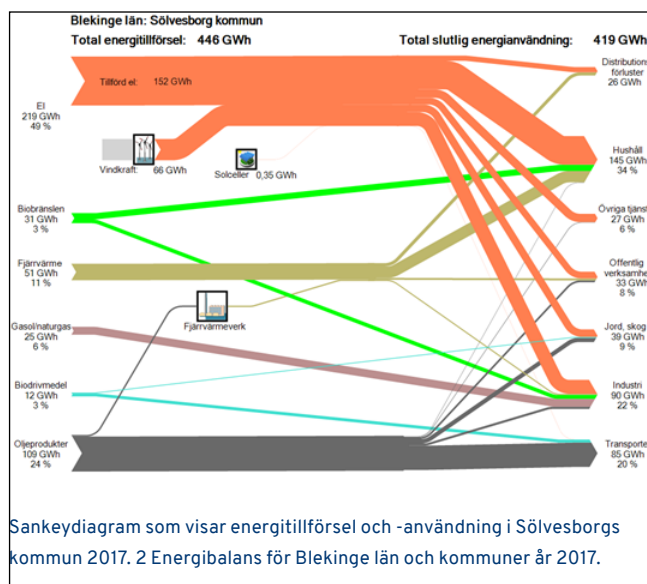
Elnätet i Sölvesborgs geografiska område är uppdelat på tre aktörer, Sölvesborg Energi och Vatten AB, Olofströms kraft och E.ON. Fjärrvärmenätets utbredning finns till störst del i Sölvesborgs och Mjällbys tätorter. Värmen kommer från Nymölla bruk. En reservpanna som drivs med olja finns i kommunen för att kunna producera värme när Nymölla har sina driftsstopp. Den el som Sölvesborg Energi och Vatten AB säljer, med undantag av reservpannan, är 100 procent "grön" och miljömärkt och kommer därmed från fossilfria och förnyelsebara källor.

Total energitillförsel i Sölvesborg är 446 GWh varav el står för den största energitillförseln med 49 procent följt av olja med 24 procent och fjärrvärme med 11 procent. Den höga andelen olja används till stor del av transporterna. Andelen energi från vindkraft är 66 GWh och från solceller endast 0,35 GWh².

Andelen fossiluppvärmda lokaler i kommunen har minskat genom åren och uppgår nu endast till 0,5 procent, källa fastighetsansvarig. Oljepannor har ersatts med värmepumpar.

Den nationella elproduktionen 2018 var uppdelad på 41 procent kärnkraft, 39 procent vattenkraft, 10 procent vindkraft, 10 procent värme kraft och 0,24 procent solkraft, källa SCB.

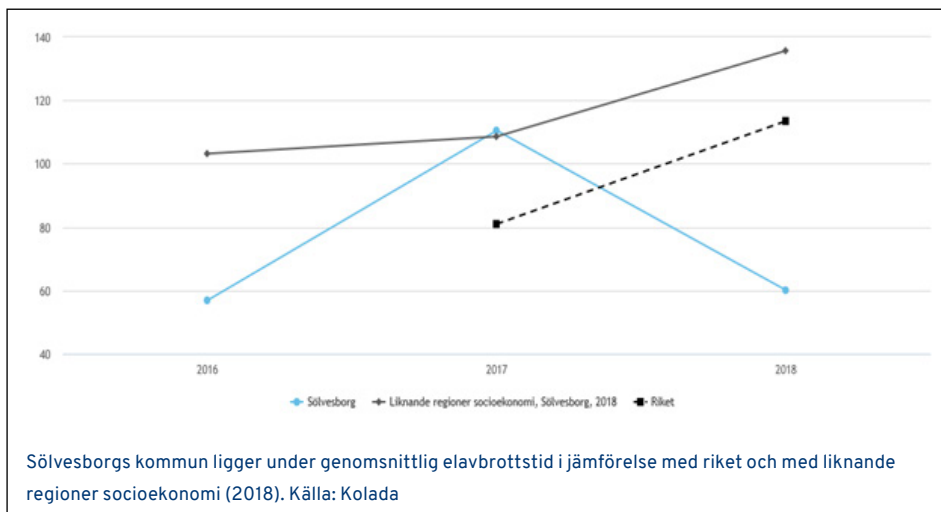
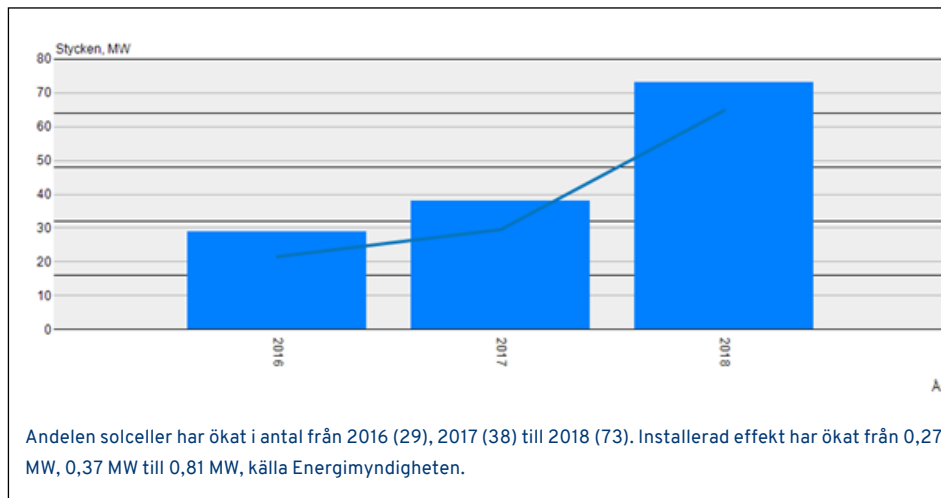
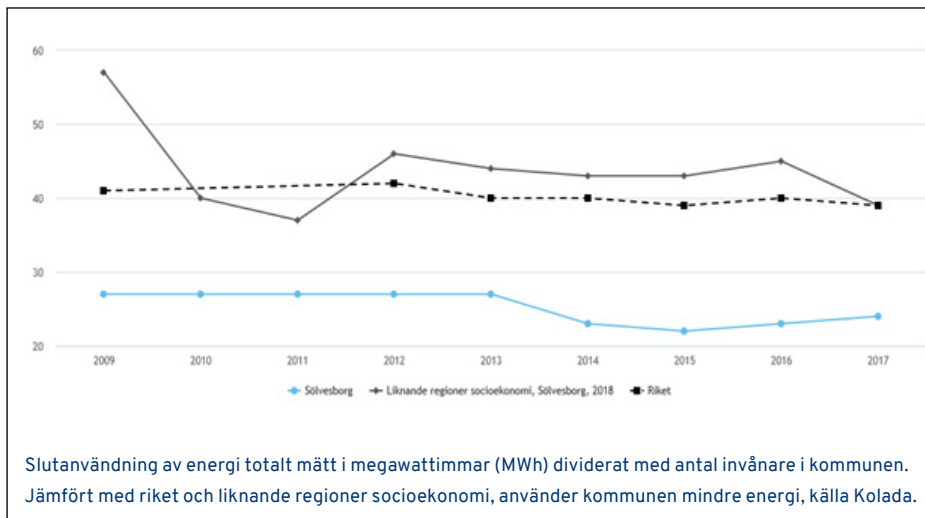

Sankeydiagram som visar energitillförsel och -användning i Sölvesborgs kommun 2017. 2 Energibalans för Blekinge län och kommuner år 2017.

Elavbrott

Genomsnittlig elavbrottstid i Sölvesborg, minuter per kund, har minskat 2017 (110,5 minuter) jämfört med 2018 (60,1 minuter). I jämförelse med rikets 113,5 minuter per invånare 2018. Det inkluderar både aviserade och oaviserade avbrott i regionnät och lokalnät, där långa elavbrott avser avbrott som är längre än 3 minuter.

Utmaningar mål 7:
 Effektivare energianvändning.
 Öka användningen av fossilfria drivmedel .

7. Alla ska ha tillgång till hållbar energi. Användningen av förnybar energi ska öka.

MÅL 8

- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Människor ska ha ett arbete med anständiga arbetsvillkor. Det handlar också om att främja inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt. Alla människor som arbetar behöver få en inkomst som går att leva på, som eliminerar fattigdom och främjar ekonomisk tillväxt i alla länder.

Sverige

Sverige har sedan länge hög sysselsättning och globalt sett goda löner och arbetsvillkor. Andelen kvinnor som yrkesarbetar är högst i EU. Trots detta finns det utmaningar med otrygga anställningsförhållanden, brist på arbetskraft inom vissa sektorer, löneskillnader mellan kvinnor och män samt ohälsa kopplad till arbete. Även målsättningarna kring att öka andelen unga i jobb och skapa sysselsättning för personer med funktionsnedsättningar är utmaningar för oss i Sverige.

Sölvesborg

Kommunen som arbetsgivare är av stor vikt för möjlighet till arbetstillfällen och sysselsättning, även för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Olika insatser i samverkan görs för att främja individer att komma närmare arbetsmarknaden och ekonomisk självständighet. Sölvesborgs kommun som arbetsgivare är kommunens största vilket ger både möjligheter och utmaningar för att tillgodose goda och trygga anställningsvillkor för de som arbetar inom det offentliga och levererar viktiga samhällstjänster.

Arbetslöshet

År 2019 hade Sölvesborgs kommun en total arbetslöshet på 7,8 procent (riket 7,0 procent) Av dessa var drygt hälften långtidsarbetslösa. Ungdomsarbetslösheten i Sölvesborg var 12,7 procent (riket 8,6 procent) 2019.

Utmaningar mål 8:

Arbeta strukturerat med kompetensförsörjning.

Arbeta för att öka möjligheterna för utrikesfödda att etablera sig på arbetsmarknaden.

Arbeta för att öka möjligheterna för ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden.

Arbeta för att öka möjligheterna för de som står långt ifrån arbetsmarknaden.

8. Alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och funktionsvarierade ska ha trygga arbetsvillkor.

Kommun/Län/Riket	Samtliga 16-64 år								
	Totalt			Kvinnor			Män		
	Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd	Totalt	Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd	Totalt	Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd	Totalt
1083 Sölvesborg	3,5	4,3	7,8	3,4	4,8	8,2	3,6	3,9	7,5
Blekinge län	4,1	5,2	9,2	3,8	5,4	9,2	4,3	5,0	9,3
Riket	3,7	3,2	7,0	3,6	3,3	6,9	3,8	3,2	7,0
Kommun/Län/Riket	Ungdomar 18-24 år								
	Totalt			Kvinnor			Män		
	Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd	Totalt	Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd	Totalt	Öppet arbetslösa	Program med aktivitetsstöd	Totalt
Sölvesborg	5,1	7,7	12,7	3,3	6,8	10,1	6,7	8,5	15,2
Blekinge län	4,8	8,8	13,6	3,8	8,0	11,8	5,6	9,5	15,1
Riket	4,2	4,4	8,6	3,3	3,7	7,0	5,0	5,1	10,1

Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Mål 9 handlar om att bygga upp en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

Sverige

Agenda 2030 förutsätter innovation och samarbete. På regeringens initiativ har fem samverkansprogram med näringsliv och akademi initierats för att främja detta.

Det handlar om:

- Nästa generations resor och transporter
- Smarta städer
- Cirkulär och biobaserad ekonomi
- Life science
- Uppkopplad industri och nya material.

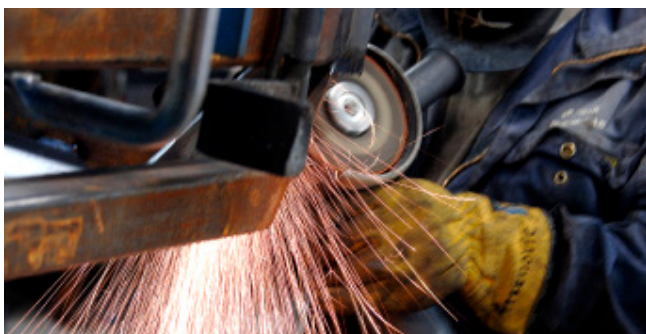
Stora utmaningar ligger framför oss för att motverka klimatomställningar samt att skapa en resurseffektiv industri och en infrastruktur i linje med ambitionen om en fossilfri transportsektor.

Sölvesborg

Kommunen är en stor investerare i infrastruktur, system för vatten och avlopp och kollektivtrafik. Genom upphandling kan utvecklingen styras mot innovation av exempelvis renare och smartare teknik. Genom rätt agerande kan utvecklingen styras mot en mer hållbar riktning. Kommunens ansvar för tillsyn av olika verksamheter kan också bidra till en hållbar utveckling av såväl näringsliv som offentligt finansierade verksamheter. Möjligheten till samverkan med universiteten i olika sammanhang innebär också att ny kunskap kan bidra till innovationer.

Näringsliv

Det fanns i början av 2020 drygt 1 700 företag i Sölvesborg. I snitt har det startats cirka 80 nya företag per år under de senaste fyra åren. Den dominerande branschen i kommunen är småskalig industri, jordbruk följt av tjänsteföretag och handel.

Närhet till kollektivtrafiken

I Sölvesborg bor 75 procent av invånarna i kollektivnära läge, dvs. en trafikerad hållplats inom 500 meter från sin folkbokföringsadress. Avståndet till hållplats utgår från fågelavstånd. Närhet till kollektivtrafiken har minskat något från 2015 till 2018.

Bredband

Tillgången till informations- och kommunikationsinfrastruktur är en förutsättning för en hållbar utveckling. Utbyggnaden av fast bredband fortgår inom kommunen. I oktober 2019 har 85 procent av hushållen och 82 procent av arbetsställen tillgång till 100 Mbit/s bredband.

Välfärdsteknik

Innovation och teknologiska framsteg är en nyckel till att finna hållbara lösningar för såväl ekonomiska som miljömässiga och sociala utmaningar. Därför är digitaliseringen av Sölvesborg en viktig faktor i arbetet med Agenda 2030. Digitaliseringen ger möjligheter kring hållbarhet. Allt från smarta samhällen till att kunna använda resurser mer effektivt, till digitala möten och att stödja undervisningen i skolan. Utmaningar framöver innefattar områden som;

- Mobilitet, tillgänglighet och säkerhet
- Infrastruktur
- En bättre skola för alla med modern IT
- E-hälsa
- Digitala tjänster
- Effektivare medarbetare med stöd av moderna IT lösningar
- Kostnadseffektiv IT

Digital teknik kan bidra till att äldre och personer med funktionsnedsättning ska kunna bo kvar hemma, känna sig trygga och delaktiga i samhället och även uppnå en bättre hälsa. Välfärdsteknik inkluderar bland annat digitala trygghetslarm, tele- och videokommunikation, sensorer i hemmet,

ett mobilt arbetssätt samt övriga e-tjänster som ger ett mervärde för den enskilda individen.

Det är viktigt att alltid ha tillgänglig data, en infrastruktur med bredband, wifi och öppna nät, att följa säkerhetsföreskrifter kopplat till data och anpassa verksamhet efter ny dataskyddsförordning. En hållbar digitalisering kräver också flexibla och tillgängliga lösningar som är säkra och lättanvända.

Men fler utmaningar följer med en hållbar digitalisering där man behöver se till helheten och hela livscykeln av olika digitaliserings- och IT lösningar för att nå Agenda 2030.

Utmaningar mål 9:

Slutföra utbyggnaden av fiber till alla.

Arbeta för en attraktiv kollektivtrafik.

Infrastrukturen anpassas inför det förändrade klimatet.

9. Industrier och företag ska vara hållbara och bidra till välfungerande samhällen.

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

Målsättningen är att minska ojämlikheter mellan olika grupper i befolkningen, mellan samhällen och mellan länder. Trots framgångsrik fattigdomsbekämpning lever fortfarande många i världen i fattigdom. På vissa ställen finns även ojämlikheter relaterade till kön, ålder, etnicitet, ekonomiska förutsättningar och social status ökar. Ojämlikhet skapar grogrund för konflikter, sjukdomar och miljöförstöring. För att samhällen ska kunna utvecklas rättvist och hållbart krävs en jämnare fördelning av makt och resurser. Sverige kan bidra såväl nationellt genom utvecklingspolitiken som lokalt genom olika internationella partnerskap.

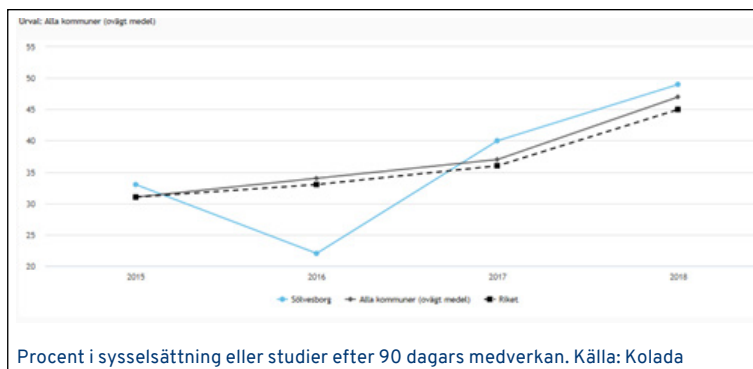
Sverige

Sverige är ett av de mest jämlika länderna i världen, men är samtidigt det OECD-land där den ekonomiska ojämlikheten ökar allra mest. Ökande inkomstskillnader, bostads- och arbetsmarknadssegregation är svåra utmaningar. Att exempelvis hälsan är ojämnt fördelad över befolkningen hänger till stor del samman med människors socioekonomiska förhållanden och sociala position. Den återstående medellivslängden vid trettio års ålder är nästan sex år kortare bland både kvinnor och män med kort utbildning jämfört med kvinnor och män med lång utbildning. Det finns även ojämlikheter mellan grupper gällande faktorer som utbildning, boende och tillgång till arbete. Regeringsformen slår bland annat fast att det allmänna ska verka för delaktighet och jämlikhet och att barns rätt tas till vara. Sverige har fått återkommande internationell kritik för att samernas rättigheter inte respekteras.

Sölvesborg

Kommunen har goda möjligheter till att medverka till ökad jämlikhet mellan individer och grupper i samhället. Jämlikhetsperspektivet tas med i samhällsplanering. I skola, omsorg, kultur och föreningsliv ges goda möjligheter att arbeta aktivt med att minska ojämlikhet.

Etableringsuppdraget i kommunen visar på positiva resultat i förhållande till riket. 49 procent av de som medverkar i olika Arbetsförmedlingsaktiviteter är i sysselsättning eller studier efter 90 dagars medverkan. Att snabbt komma i sysselsättning som kan leda till ekonomiskt självständighet är ett komplext uppdrag då många av individerna har utmaningar med till exempel psykisk ohälsa och språkbrister. På grund av det kan det vara svårt att på ett nyanserat sätt beskriva effekterna av etableringsuppdraget genom att endast återge inträde i studier eller arbete. Att verka för att öka individens förmåga till arbete eller studier är ett arbete som kräver tid. Detta ses oavsett om man tittar på etableringsuppdraget eller andra grupper som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden.

Procent i sysselsättning eller studier efter 90 dagars medverkan. Källa: Kolada

Daglig verksamhet

Andelen brukare i kommunen som upplever att man själv får medverka och bestämma vad som är viktigt har ökat de senaste åren. 2016 upplevde 68 procent av brukarna att de var delaktiga i viktiga beslut som rör dem själv, 2019 upplevde 75 procent (riket 73 procent) av samma grupp möjlighet till påverkan. Resultatet bygger på SKL:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Undersökningen är ingen totalundersökning varför resultatet för en kommun kan vara baserat på ett mindre antal brukares svar. Undersökningen har genomförts med ett webbaserat verktyg för enkäter, anpassat till personer med funktionsnedsättning.

Utmaningar mål 10:

Öka möjligheterna för etablering i samhället för nyanlända.

Arbeta för att minska ekonomisk utsatthet samt öka invånarnas tillgång till samhällets välfärd.

Arbeta för att säkerställa autonomi inom LSS verksamheter.

Implementera funktionshinderpolitik som ett perspektiv i kommunala beslut.

10. Alla människor ska ha samma rättigheter, oavsett ålder, kön, funktionsvariation, etnicitet, religion eller ekonomi.

Mål 11 – Hållbara städer och samhällen

Målsättningen är att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Ur ett globalt perspektiv är ojämlikhet ett stort problem i många av världens städer. Segregering, utanförskap och sjukdomar är effekter av ojämlikheten. Växande städer kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan också bidra till ökande och sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem. Målets syfte är bland annat att minska städernas negativa miljöpåverkan, säkra tillgång till grönområden och stödja de minst utvecklade länderas uppbyggnad av hållbara och motståndskraftiga byggnader gjorda av lokalt material.

Sverige

85 procent av Sveriges befolkning bor i tätorter. Utmaningar finns vad gäller bostadsbrist, ökad skuldsättning och bostadssegregation. Sverige har sedan länge omfattande lagstiftning och regelverk kring samhällsplanering och byggande. Bostadsbyggandet har ökat och nya stadsdelar och bostadsområden växer fram. En utmaning är städernas klimat- och miljöpåverkan. Vikten av gröna, säkra, inkluderande och tillgängliga områden ökar, i synnerhet för kvinnor och barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

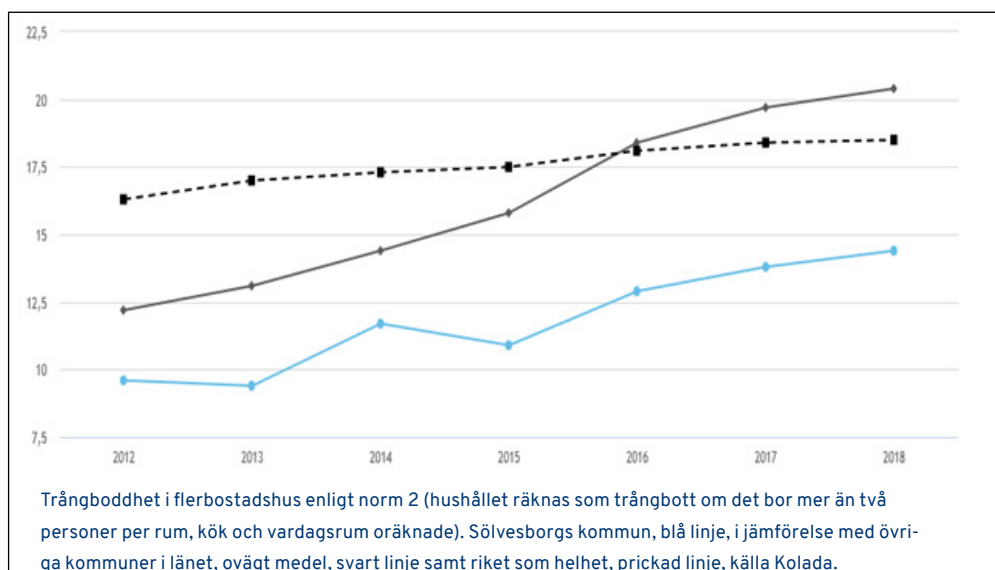
Sölvesborg

Kommunen ansvarar för samhälls- och bostadsförsörjningsplanering, för vatten, avlopp och delar av transportinfrastrukturen. Den vägledande översiktsplaneringen är viktig för att förmedla och styra mot en hållbar utveckling och visar hur markerna ska användas och utvecklas. Den byggda miljön har också stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhållning.

Sölvesborgs kommun har genom åren ökat sitt invånarantal från 2000 (16 448) till 2019 (17 452). Nationellt blir människor äldre, vilket även avspeglar sig i Sölvesborg. Andelen äldre har ökat något mellan 2015 och 2018.

Boende

I Sölvesborg finns cirka 8400 bostäder fördelat på småhus, flerbostadshus, övriga hus och specialbostäder. Under 2018 byggdes 75 bostäder i kommunen. Andelen villor i Sölvesborg är 63,1 procent, flerbostadshus med bostadsrätt 6,6 procent och hyresrätt 19,7 procent. Trångboddhet i flerbostadshus har ökat från 10,9 procent 2015 till 14,4 procent 2018 i Sölvesborg. Enligt statistik så är det fler personer födda utanför Europa som är trångbodda.

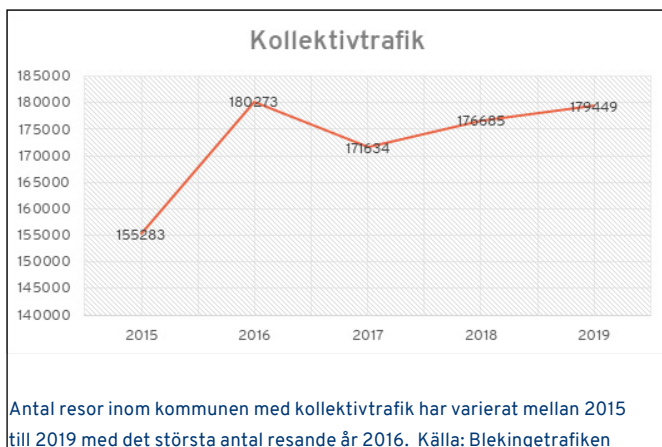

Kollektivtrafik

Järnvägen tillsammans med kustbussen är stommen för kollektivtrafiken inom regionen. Regionbussarna utgör en förbindelse mellan Sölvesborgs tätort och kommunens mindre tätorter. Kollektivtrafiken i Sölvesborg har utökats under de senaste åren (antalet passagerare – km har ökat).

Andelen resor i kollektivtrafiken i Sölvesborg ökade med cirka 15 procent mellan åren 2015-2019, källa Blekingetrafiken. Procentuellt har linjen mot Falkvick ökat mest. Ett par linjer är sommarlinjer, dels till Tredenberg men också till Sandvik och från 2020 även till Torsö. I statistiken finns medtaget en kommunöverskridande linje, Pukavik-Karlshamn.

Antal nybyggda bostäder i kollektivtrafknära läge mellan 2015 till 2018 är cirka 90. Andel av befolkning i kommunen som har en trafikerad hållplats inom 500 meter från sitt boende är 75 procent och Sölvesborg ligger över medel för både Sverige (62,2 procent) och Blekinge (68,8 procent). Avståndet till hållplats utgår från fågelavstånd och beaktar inte väg- och gatunät.

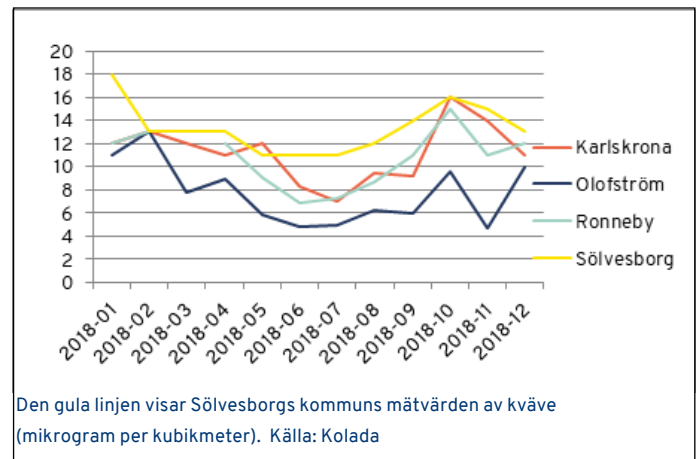
Luftkvalitet

De vanligaste luftföroreningarna består av kväve- och svaveloxider, marknära ozon samt svävande partiklar av olika storlek, ålder och sammansättning. Andra utsläpp av föroreningar är kolväten, som bensen och polycykliska aromatiska kolväten (PAH), samt kolmonoxid och tungmetaller. Sölvesborg ingår i ett program för samordnad kontroll av luftkvalitet i Blekinge län. I kommunen mäts NO₂ (kväve) och VOC (t.ex. bensen). Mätningarna görs i gaturum, vilket innebär en plats i en tätort där människor sannolikt exponeras för de högsta halterna av en förorening.

Sölvesborgs mätvärden ligger högt för kväveutsläpp i förhållande till kommunens storlek i jämförelse med övriga kommuner i länet. Värdena överskrider inte miljö kvalitetsnormerna eller miljömålets värden. Medelvärde av utsläpp av kväveoxider har minskat mellan åren 2015 (17,1 mikrogram per kubikmeter) och 2018 (13,3 mikrogram per kubikmeter). En stor källa till utsläpp är fordon. Andelen fordon per invånare är näst högst för Sölvesborg jämfört med övriga kommuner i länet.

Luftkvaliteten har förbättrats men orsakar fortfarande bland annat hjärt- och kärlsjukdomar och försämrad lungfunktion hos människor. De luftföroreningar som är skadligast för

folkhälsan är inandningsbara partiklar, marknära ozon och vissa kolväten. Föroreningarna bidrar också till försurning, övergödning och har stor påverkan på klimatet.

Utmaningar mål 11:

- Arbeta för att långsiktig upprätthålla en planreserv.
- Öka andelen gång-, -cykel- och kollektivtrafik.
- Arbeta för en säker trafiksituation runt skolor.
- Ta fram en fordons- och bränslepolicy för kommunen.

Mål 12

- Hållbar konsumtion och produktion

Ur ett globalt perspektiv är det viktigt att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och de negativa effekterna av resursanvändning. Detta uppges vara en av de mest kritiska och komplexa utmaningar som mänskligheten står inför.

En hållbar konsumtion och produktion innebär en effektiv användning av resurser, hänsyn till ekosystemtjänster samt minskad påverkan från farliga kemikalier. Hållbara konsumtions- och produktionsmönster är en förutsättning för att ställa om till en grön cirkulär ekonomi och för en hållbar utveckling.

Sverige

Mål 12 har av OECD identifierats som ett av de globala mål som Sverige har störst utmaningar att nå. Våra utsläpp av växthusgaser som beror på konsumtion är höga. Vi behöver också arbeta med att fasa ut farliga kemikalier. En samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi är ett av regeringens fokusområden i handlingsplanen för Agenda 2030.

Sölvesborg

Kommunen erbjuder sina invånare tjänster inom energi- och klimatrådgivning vilket ska bidra till en hållbar konsumtion och resurseffektivisering.

Hållbar upphandling och inköp

Upphandling är ett viktigt styrmedel för att nå samhällspolitiska mål. Att ta miljöhänsyn och sociala hänsyn i upphandlingen bidrar till en hållbar utveckling.

Kommunen har grundläggande principer för upphandling såsom icke-diskriminering, lika behandling, ömsesidigt erkännande, proportionalitetsprincipen och transparens. I övrigt följer kommunen Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskrav/kriterier. Hållbarhetskraven strävar efter miljömärkning och/eller andra märkningar. Kraven omfattar bland annat livscykelanalyser, CE märkning, säkerhet, giftfritt, kompetens och sakkunnighet med mera.

Kommunens livsmedelsinköp och matsvinn

Kommunens politiska inriktning är att närodlade och prisvärda produkter ska sättas framför andra parametrar som exempelvis ekologiskt framställda. Kommunens inköp av ekologiska produkter har därför minskat något.

Kostverksamheten arbetar med att motverka svinn och mäter återkommande tallriks- och serveringsvinn. Den största

vinsten bedöms göras genom att sätta fram mindre mängder mat per gång och istället fylla på oftare. Överbliven mat som inte varit framsatt kan då frysas in och återanvändas vid annat tillfälle eller som bas i annan maträtt.

Avfallshantering

I Sölvesborg finns sedan 2015 fastighetsnära insamling av avfall genom ett fyrfackssystem. Tanken är att öka utsortering av hushållsavfallet och hantera det på ett mer hållbart sätt för ökad återvinning och återanvändning.

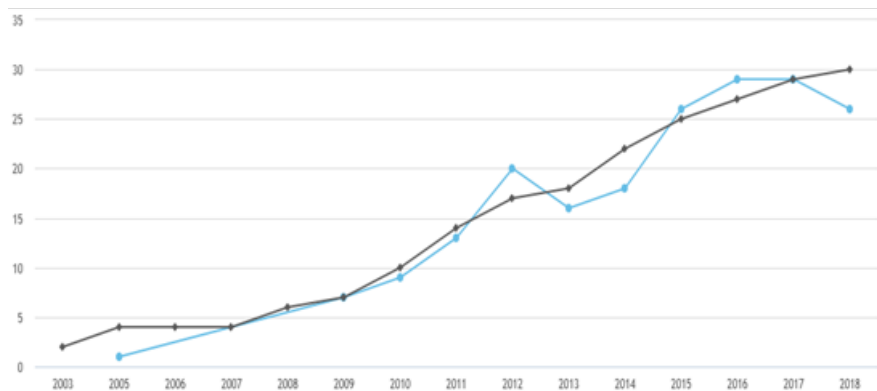
Det är viktigt med ett väl fungerande avfallshanteringsystem som förenklar vardagen för kommuninvånare, turister och verksamheter i regionen. Rätt hanterat avfall är en resurs och kan ersätta bland annat uttag av ändliga resurser. Fel hanterat avfall kan orsaka hälsoproblem, miljöproblem och stora kostnader.

Det prioriterade målet i både lagstiftning och i de nationella och lokala miljömålen är att avfallet ska minimeras. Kommunen har tillsammans med Olofström, Karlshamn och Miljöförbundet Blekinge Väst tagit fram en gemensam renhållningsordning som innehåller avfallsplan och föreskrifter för hantering av avfall.

Genom Västblekinge Miljö ABs fraktionssystem samlas matavfallet in separat och omvandlas till biogas som används till fordonsbränsle. Sopbilar som används för insamling drivs med biogas vilket minimerar utsläpp av växthusgaser lokalt.

Enligt redovisad statistik minskar andelen insamlat avfall totalt i kommunen. Oregelbundna tömningsfrekvenser av grovavfall från kommunens återvinningscentral i Sölve gör att jämförelsen mellan åren blir snedfördelad. Orangeröd markering i nedanstående tabell visar att kommunen är bland de 25 procent sämsta kommunerna i landet på att samla in grovavfall och grön bland 25 procent bästa och gult de i mitten på att samla in hushållsavfall.

Kommunens övriga insamlade fraktioner visar bra värde i jämförelse med andra kommuner. Förbättringspotential finns för insamling av mat- och restavfall och farligt avfall.

Kommunens inköp av ekologiska livsmedel 2015 och 2018 var 26 procent medan 2016 och 2017 köptes ekologiska livsmedel in med 29 procent, blå linje, svart linje alla kommuner, källa Kolada.

	2015	2016	2017	2018
1	756	940	876	614
2	215	210	205	210
3	93	92	88	84
4	422	615	557	294
5	26	24	26	26
6	60	68	68	42
7	26	29	29	26

källa Kolada.

1. Insamlat hushållsavfall total, kilo per person
2. Insamlat mat- och restavfall, kilo per person
3. Insamlat förpackningar och returpapper, kilo per person
4. Insamla grovavfall, kilo per person
5. Insamlat farligt avfall (inklusive el och batterier), kilo per person
6. Hushållsavfall, materialåtervinning, inklusive biologisk behandling
7. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (procent)

Utmaningar mål 12:

Öka de ekologiska livsmedelsinköpen.

Säkerställa hållbarhetskrav vid upphandling.

Arbeta för att öka medvetenheten om att sortera avfall rätt.

12. Mängden avfall ska minska genom att återanvända och återvinna mer.

Mål 13

- Bekämpa klimatförändringar

Genom att klimatanpassa i den fysiska planeringen finns möjlighet att förebygga och minska riskerna för naturkatastrofer. Effekterna av klimatförändring påverkar oss alla, men de som lever i fattigdom drabbas hårdast. Förändrat klimat orsakar ytterligheter både vad gäller torka, vattenbrist, översvämningar, naturkatastrofer och kollapsade ekosystem. Dessa förändringar innebär hot mot människors hälsa och säkerhet. Behovet av anpassning till pågående och kommande klimatförändringar är mycket stort, särskilt för de minst utvecklade länderna och för de mest sårbara befolkningsgrupperna. Åtgärder behövs för att minska riskerna för och konsekvenserna av naturkatastrofer.

Sverige

Sverige stödjer Parisavtalet från 2015 och målet om att hålla den globala uppvärmningen under 2 grader, med sikte på 1,5 grader. Sverige ser klimatförändringarna som en av mänsklighetens största utmaningar, där tiden är knapp för att globalt sett kunna vända utvecklingen.

Sveriges utsläpp av växthusgaser minskade med 25 procent från 1990 till 2015. Framförallt har förändringar när det gäller uppvärmning av bostäder och lokaler, samt industrin och avfallsdeponier bidragit till utsläppsminskningen.

Vår konsumtion av varor har ökat på bekostnad av mindre klimatvänlig tillverkning i andra länder. Ökningen utanför Sveriges gränser är ungefär lika stor som minskningen inom Sveriges gränser.

Sölvesborg

Sölvesborgs kommun har 2016 tagit fram och antagit en Klimatanpassningsplan med tillhörande åtgärdsplan som sträcker sig till 2022. Till planen finns ytterligare förslag på åtgärder som sträcker sig till 2050. Planen är uppdelad på prioritering, system, åtgärd och ansvar. Målet med klimatanpassningsplanen är att minska sårbarheten inför klimatförändringar, men även tillvarata de positiva effekterna en förändring kan få. Det är därför viktigt att arbetet integreras i befintliga arbetsprocesser.

Fordon, drivmedel

Sölvesborg arbetar med att minska användningen av fossila drivmedel i den interna fordonsparken. Genom tillkomst av en biogasstation har biogasbilar kunnat läggas till som tjänstefordon. Elbilar och elcyklar används som tjänstefordon och laddinfrastrukturen har byggts ut.

Förnybara drivmedel är etanol(E85/ED95), biogas, RME, HVO och el. Laddhybrider räknas som fossiloberoende men inte elhybrider utan ladd möjlighet. Kommunens energistrategi har som mål att minska användningen av fossila drivmedel.

Andelen miljöbilar i den geografiska kommunen 2018 är 13,3 procent vilket har minskat något från 2015. Eftersom kriterierna för miljöfordon förändras genom åren kan jämförelsen vara missvisande.

Fordonsslag	Antal (st)	Fossiloberoende (procent)	Fossiloberoende (procent) varav kommunen	Fossiloberoende (procent) varav Sölvesborgshem	Fossiloberoende (procent) varav Sölvesborgs Energi
Personbil	111	84	87	100	0
Lätta lastbilar	72	35	22	50	0
Tot (PB+ LLB)	183	65			

Tabellen ovan visar kommunkoncernens fordon 2019, källa Miljöfordon Sverige.

Koldioxidutsläpp

Utsläpp av växthusgaser sker på olika sätt, dels från person- och godstransporter inom kommunen, men även transporter som sker genom kommunen på E22. Utrikestransporter, exempelvis flygtrafik men även sjöfart, genererar också utsläpp av växthusgaser till kommunen likaså jordbruk, arbetsmaskiner och produktion inom exempelvis industrin.

För att få alla växthusgaser jämförbara multipliceras alla utsläpp, förutom koldioxid, med en global uppvärmningspotential (Global Warming Potential) och då fås koldioxidekvivalenter (CO₂e). I jämförelse bidrar exempelvis lustgas med 298 gånger mer till växthuseffekten än vad koldioxid gör.

Totalt utsläpp av koldioxidekvivalenter i Sölvesborg 2017 var 45 703 ton, vilket nästan är en halvering av utsläppen jämfört med 1990 (84 134 ton). Transportsektorn är den som har minskat procentuellt **mest** i närtid av sina utsläpp, under perioden 2015 till 2017 är utsläpp från transporter. Transportsektorn bidrar generellt till en stor andel utsläpp av koldioxid (62 procent). Det är därför positivt att trenden visar att en minskning av utsläpp sker.

Sölvesborgs invånare kör i genomsnitt 772,1 mil per år, vilket är en liten ökning jämfört med 2015 (748,6 mil per år).

Utsläpp av växthusgaser från egen uppvärmning i kommunen som geografiskt område, vilket inkluderar bostäder, lokaler, jordbruks- och skogsbrukslokaler, ligger högt i jämförelse med övriga kommuner i Blekinge och riket som helhet. (Uppgifter från Kolada och RUS (regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet).

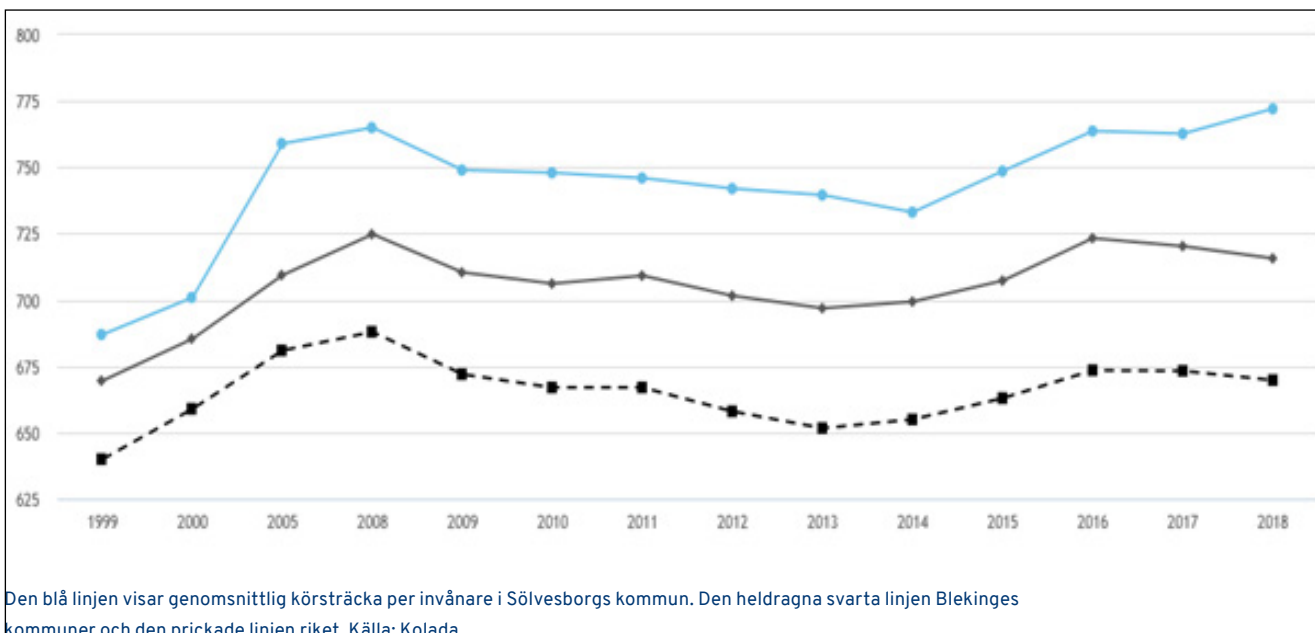
Utmaningar mål 13:

Arbeta för att minska utsläpp av växthusgaser.

Arbeta med att minska sårbarheten inför klimatförändringar.

Arbeta för att integrera klimatanpassning i arbetsprocesser.

Öka kunskap om hur konsumtionsmönstret kan bidra till mindre miljöpåverkan.

13. Utsläppen och människors negativa påverkan på klimatet ska minskas.

Att bevara och nyttja hav och marina resurser på ett hållbart sätt är frågor som kommuner och regioner arbetat länge med. Andelen hållbara fiskebestånd minskade från 90 procent 1974 till 69 procent 2013. Mätningar visar också att haven är 26 procent surare idag jämfört med förindustriell tid. Världens kustvatten fortsätter att försämrans på grund av föroreningar och övergödning. Stora mängder marint skräp av bland annat plast är utmaningar såväl globalt som i Sverige.

Sverige

Sverige har stora utmaningar i den uttalade målsättningen att skydda hav och marina resurser. För att nå framgång krävs gemensamma insatser i länderna runt Östersjön. Konsumtion och livsmönster avspeglar sig i havets status. Havet förser oss med ovärderliga naturresurser som används till bland annat mat, läkemedel och biobränslen.

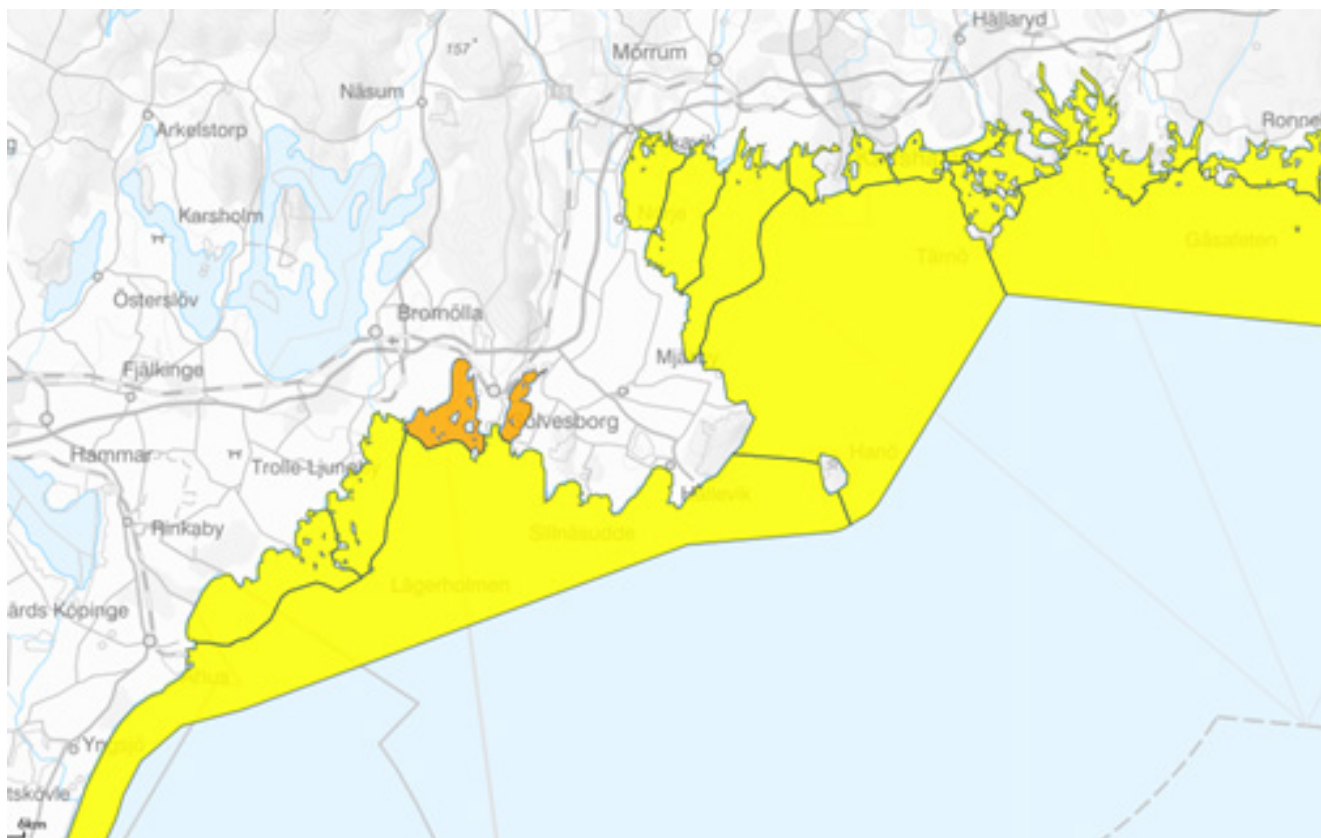
Övergödning, försurning, överfiske och föroreningar är stora problem. Det räcker inte med att endast skydda marina områden, utan markområden, markanvändning och framförallt konsumtionsmönster är minst lika viktigt.

Sölvesborg

Av kommunens totala areal är cirka 79 procent vatten. Sölvesborgs kommuns kustlinje är cirka 179 kilometer varav 101 kilometer omfattar fastlandet och resten landareal runt kommunens 37 öar och skär. (SCB 2012).

Eftersom kommunen har stora arealer i vatten är det väsentligt att planering sker så vattenresurserna används på ett strategiskt och hållbart sätt. Havet har stor betydelse för bland annat näringslivsutveckling, försvar, luft- och sjöfart, yrkesfiske, energi men också för friluftsliv, turism och boende.

Flera av kommunens Natura 2000-områden och naturreservat fortsätter en liten bit ut i havet närmast kustlinjen. Skyddsvärda arter på land kan även behöva livsmiljöer som sträcker sig ut i vattnet. Kommunens grunda, skyddade, marina biotoper hyser ett rikt växtliv i vattnet för marina djurarter som är beroende av grunda kustområden. Endast en liten andel av havsområdet är skyddat idag.

Ekologisk statusklassificering av kustvatten 2017-2021. Gult fält visar måttlig ekologisk status och orange fält otillfredsställande status. Miljökvalitetsnormen för kustvatten 2027 är att det ska ha god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Källa: karta WIS, Länsstyrelsen

Miljökvalitetsnorm och statusklassificering

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt styrmedel i arbetet med att nå fram till miljökvalitetsmålen. Miljökvalitetsnormer för vatten beskrivs för ett antal geografiskt utpekade så kallade vattenförekomster och anger den vattenkvalitet som ska uppnås samt när detta senast ska ske. Förvaltningen av vattenförekomst sker i 6-årscykler.

Statusklassificering för kustvattnet 2017-2021 är måttlig ekologisk status med undantag för Valjeviken och Sölvesborgsviken där det är otillfredsställande ekologisk status. Kemisk status uppnår ej god status förutom Sölvesborgsviken som är oklassad.

Utmaningar mål 14:

Minska utsläpp som påverkar mark och vatten negativt.

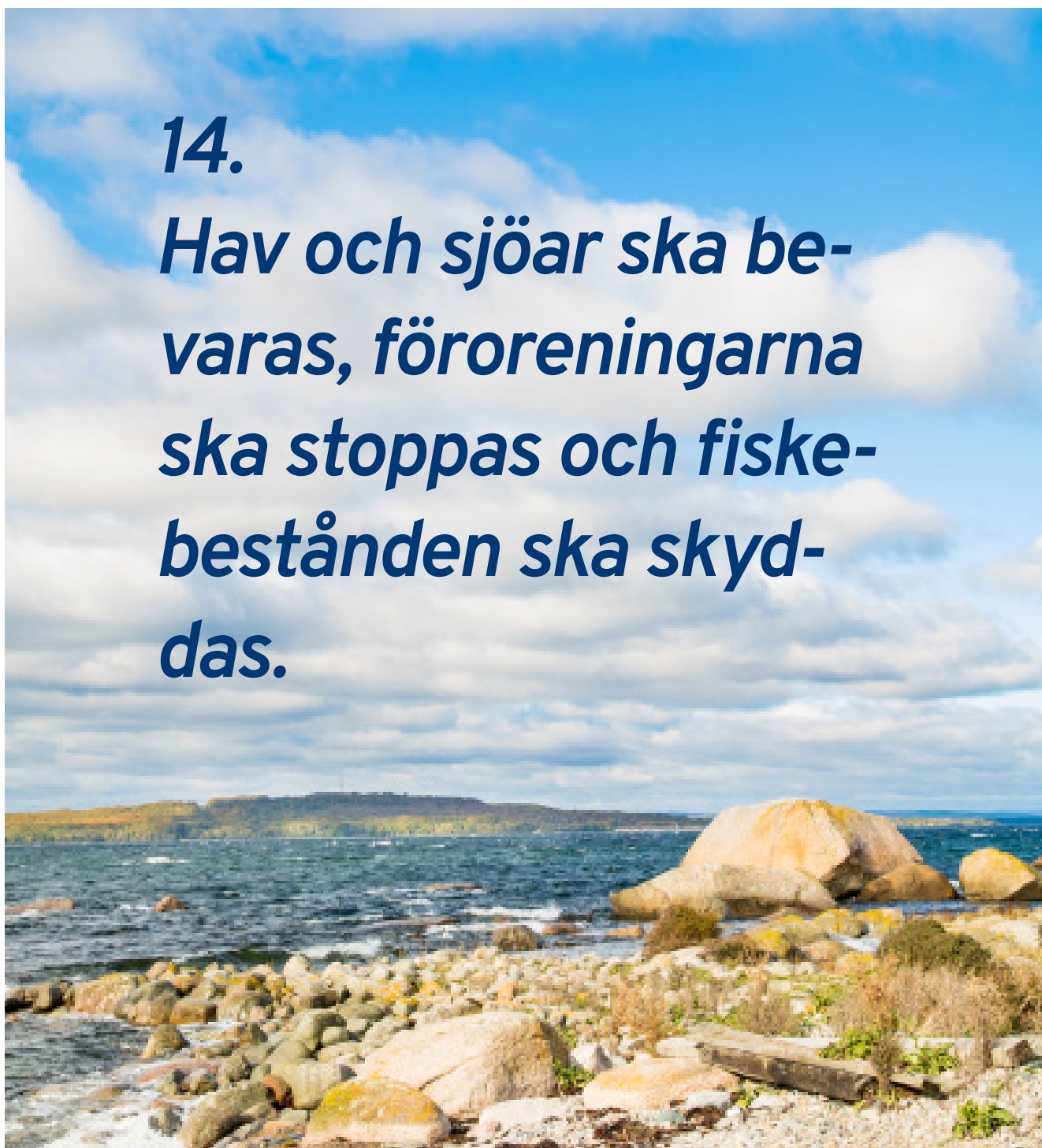
Öka personella resurser hos tillsynsmyndigheten för miljötillsyn.

Minska användningen av plastprodukter.

Minska utsläpp av läkemedelsrester och mikroplaster från reningsverk.

14.

Hav och sjöar ska bevaras, föroreningarna ska stoppas och fiskebestånden ska skyddas.

Mål 15

- Ekosystem och biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en avgörande grund för jordens livsuppehållande system. Syftet med mål 15 är att genom hållbar markanvändning minska förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Vår nuvarande och framtida välfärd vilar på denna grund, såsom framhålls i konventionen om biologisk mångfald. Tillståndet för världens rödlistade arter har försämrats alarmerande sedan 1993. Variationen bland exempelvis däggdjur, fåglar, koraller och amfibier har försämrats. Några av de främsta orsakerna till försämringen är ohållbart jordbruk, avskogning, illegal handel med växter och djur samt invasiva arter.

Sverige

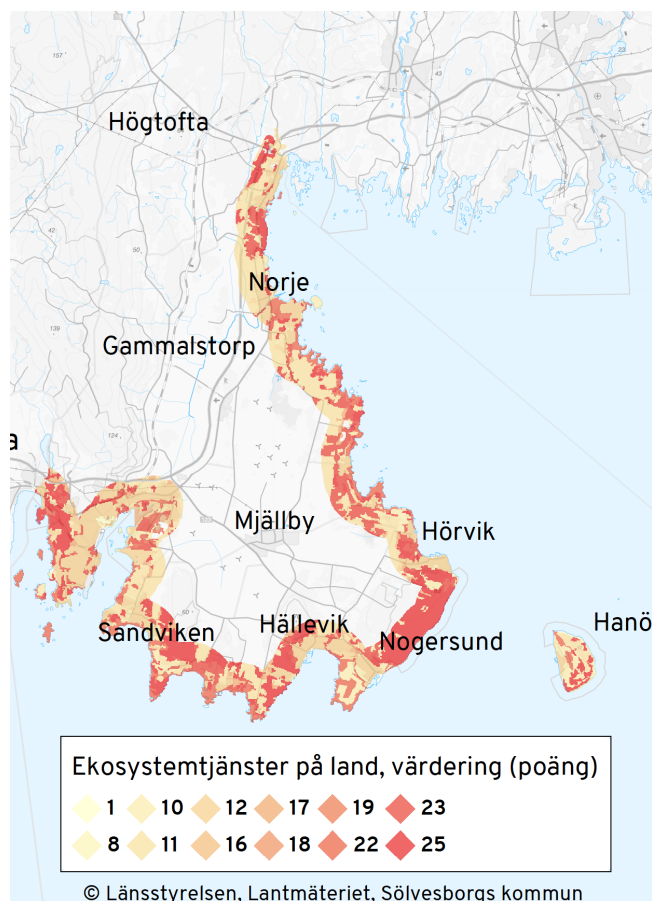
Arbetet med ekosystem och biologisk mångfald är en utmaning för Sverige. Några av utmaningarna handlar om att samtidigt som bioekonomin stärks, utveckla ett hållbart skogsbruk, minska förlusten av biologisk mångfald, hindra utbredningen av invasiva arter och öka restaureringen av våtmarker. 68 procent av Sveriges yta består av skog och trots lagstiftning är det svenska skogsbruket inte tillräckligt hållbart för att klara av miljömålet levande skogar till 2020.

Sölvesborg

Kommunen ansvarar för samhällsplaneringen och har möjlighet att besluta om skydd av natur.

Kommunen har tagit fram en grönplan med inriktning mot ekosystemtjänster. Tanken är att arbeta fram ett fungerande verktyg för planprocessen. För en attraktiv kommun behöver det finnas områden för rekreation och friluftsliv, och det är viktigt att behålla gröna, sammanhängande områden för möjlighet till spridningskorridorer. Dessa gröna områden behöver därför uppmärksammas i ett tidigt skede i planprocessen. I kommunens framtagna friluftsplän finns utpekade områden lämpliga för friluftsliv och rekreation. Tillsammans utgör grönplanen och friluftsplänen information och förslag till besökarens vistelse i naturen, samtidigt som gröna sammanhängande områden pekas ut.

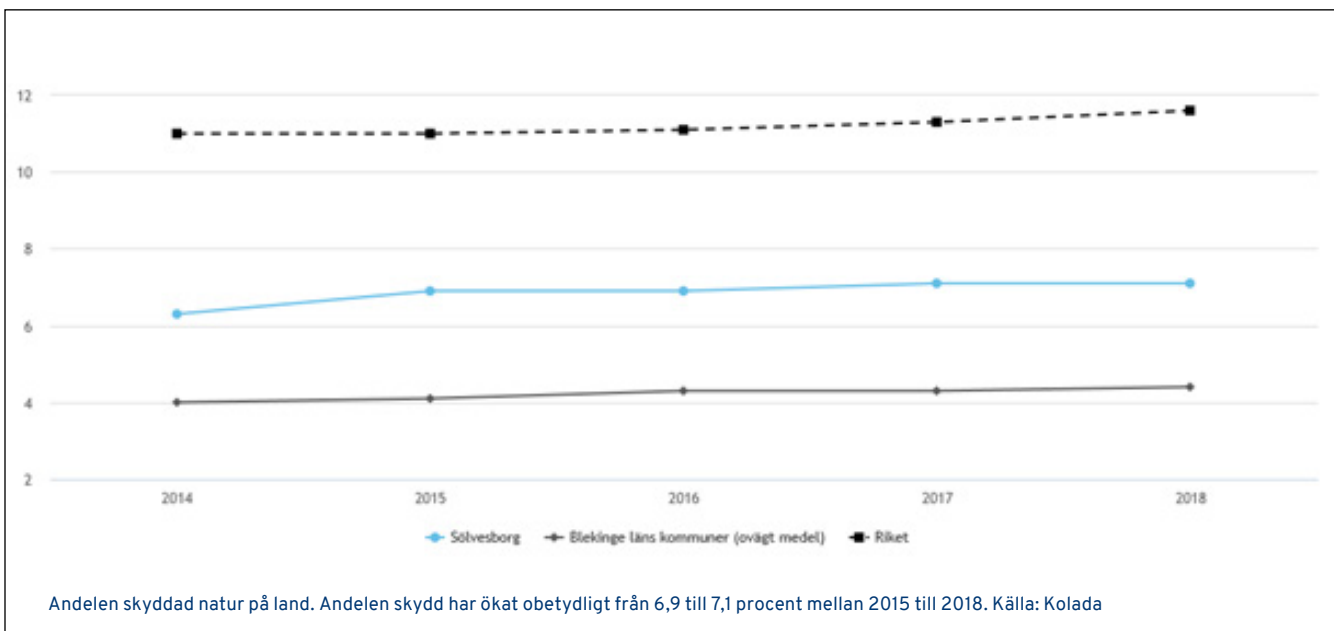
Kommunen har också i samverkan med Sölvesborgs Energi och Vatten AB samt Miljöförbundet Blekinge Väst arbetat fram en dagvattenstrategi. Syftet är att klargöra ansvarsfördelningen i arbetet men också för att dagvatten ska omhändertas på ett genomtänkt och hållbart sätt både ur ett hälso- och ett miljöperspektiv.

Ekosystemtjänster på land enligt Länsstyrelsen i Blekinges rapport Plattform för arbetet med grön infrastruktur i Blekinge. Sölvesborgs kommuns kustlinje värderas med höga värdepöäng för ekosystemtjänster.

15. Skogar, berg, växter och djur ska skyddas. Naturens resurser ska användas förnuftigt.

Skyddad natur

I Sölvesborgs kommun är 7,1 procent av landarealen skyddad, 0,6 procent av havet och 20,1 procent av inlandsvattnet. Andelen skyddad natur totalt i Sölvesborg har ökat något från 2015 (1,5 procent) till 2018 (1,7 procent).

Sölvesborgs kommun har flera fågelområden längs kusten. Strandnära ängar, vass och buskage är lämpliga lokaler för fåglar både för födosök men även för rast, vila och reproduktion. Framförallt är det länsstyrelsen som initierar och även förvaltar områden som är i behov av skydd.

För att minska förlusten av biologisk mångfald behöver även skogs- och jordbruksföretag involveras i hållbarhetsarbetet för att marken och skogens arealer ska användas på bästa sätt. Både användning av marken och utsläpp till vatten sätter spår lång tid framöver och belastar miljön för framtida generationer.

Skogsbruk

Cirka 40 procent av kommunens totala geografiska landareal är skog. Kommunen äger cirka 3 procent skogsmark av den totala landarealen. Den produktiva skogen som kommunen äger utgör för närvarande cirka 530 hektar inklusive 130 hektar hänsynsmark (skyddad mark). Utöver denna areal finns också kvartersnära skog samt parkområden. De senaste tio åren har totala andelen skog i kommunen minskat på grund av exploatering.

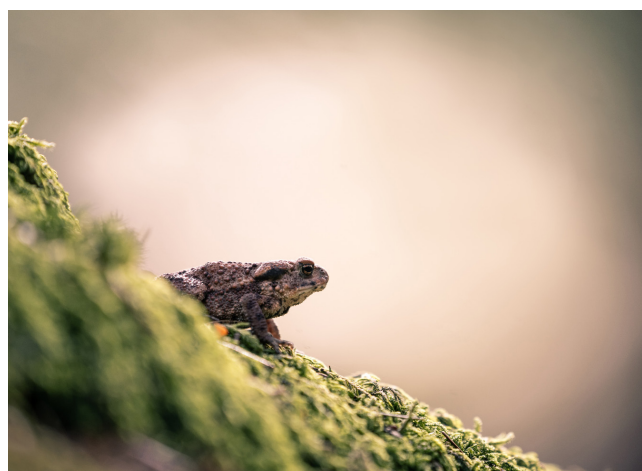
Rödlistade arter

Cirka 10 procent av Sveriges djur- och växtarter är hotade och det finns olika verktyg för att skydda dem, exempel naturreservat, åtgärdsprogram för hotade arter och svenska rödlistan. Vissa arter har även ett skydd i form av fridlysning.

Listerlandet vilar på en grund av kritkalksten. Denna är uppbyggd av organismer som levde i kritahavet för ca 65–75 miljoner år sedan. Kritbergrunden är inom hela området överlagrad av ofta kalkrika moränjordar. Kalktillgången innebär också att florans artrikedom är i andra delar av länet.

Invasiva arter

Invasiva främmande arter räknas som ett av de absolut största hoten mot biologisk mångfald. De kan också orsaka stora negativa effekter på jord- och skogsbruk samt människors och djurs hälsa. Kommunen kommer i samverkan med Länsstyrelsen i Blekinge arbeta med att informera om invasiva arter i kommunen.

Utmaningar mål 15:

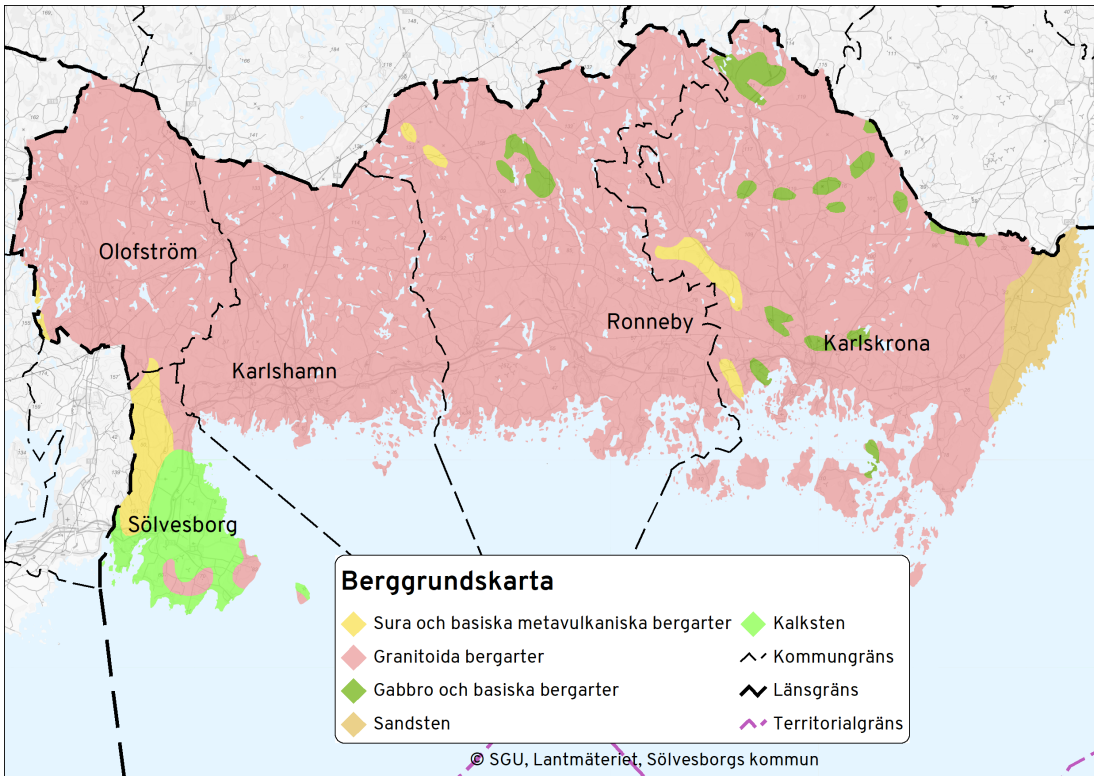
Säkerställa skydd av värdefulla natur- och rekreationsområden.

Vid detaljplanering ska ekosystemtjänster tas tillvara och integreras.

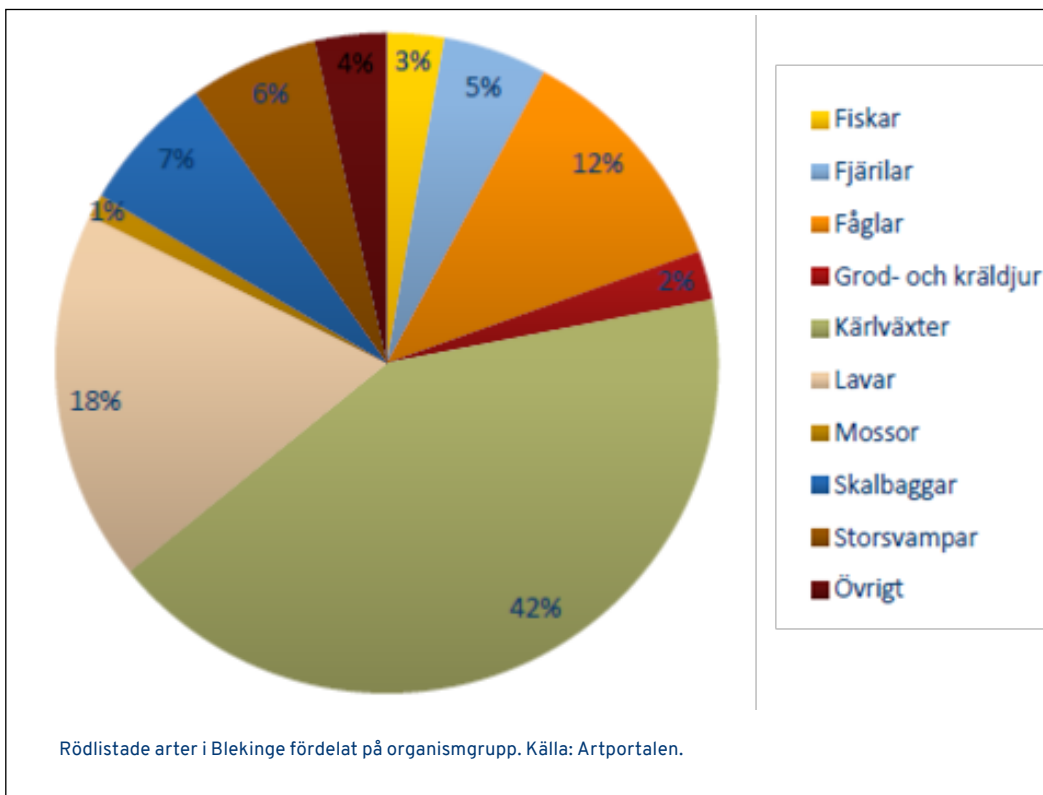
Ta fram en fördjupad översiktsplanering där frågor om grönstruktur, ekosystemtjänster och friluftsliv behandlas.

Förhindra spridning av invasiva arter.

Listerlandets geologiska struktur skiljer sig från övriga kommuner i länet. Källa: SGU, Lantmäteriet, Sölvesborgs kommun

MÅL 16

- Fredliga och inkluderande samhällen

Syftar till att främja fredliga, inkluderande och rättvisa samhällen. Alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck. För att uppnå mål 16 behöver vi samhällen som arbetar för att minska våld och korruption och öka rättvisan. Det är omöjligt att uppnå hållbar utveckling utan fred.

Sverige

Sverige är ett fredligt land med stark tilltro till rättssystemet, låg korruption och väl fungerande samhällsinstitutioner. Sveriges omfattande vapenexport utgör däremot en målkonflikt i den globala strävan efter fredliga samhällen. Sverige har fått internationell kritik bland annat gällande behandling av nationella minoriteter och svag lagstiftning när det gäller rasistiska organisationer. Trots att Sverige var först i världen med att förbjuda barnaga så misshandlas tusentals barn i Sverige varje år.

Antalet brott i Sverige har legat på ungefär samma nivå mellan 2005 och 2015 men den upplevda otryggheten har ökat något under samma intervall.

Sölvesborg

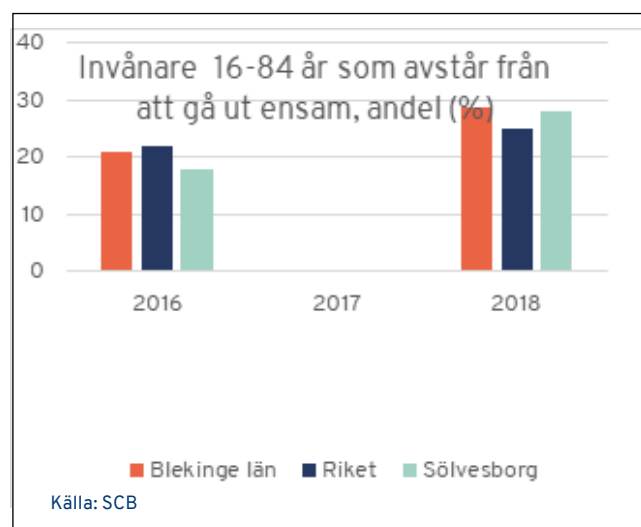
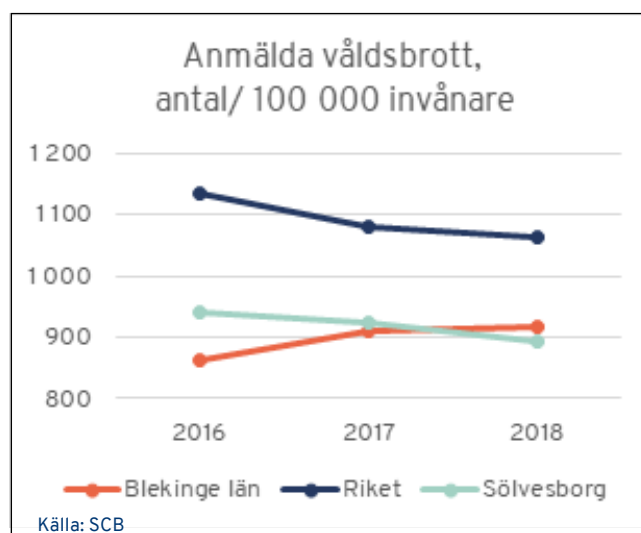
Demokratiska förutsättningar och rättssäkra verksamheter ökar möjligheten till delaktighet i samhället. Valdeltagandet i det senaste kommunalvalet 2018 var 78 procent i förhållande till riket där 72,7 procent deltog.

I kommunen upplever 28 procent av invånarna mellan 16-84 år att de avstår från att gå ut ensamma på grund av rädsla vilket är högre än riksnittet på 25 procent. Trots minskad statistisk brottslighet finns det i kommunen en ökad oro för att gå ut ensamma, något man ser rapporteras likvärdigt i många kommuner. Att arbeta brottsförebyggande inom kommunen och statliga myndigheter är av stor vikt och man samverkar och strävar efter en gemensam lägesbild. Detta resulterar i att det även är viktigt att arbeta riktat och strukturerat med de orsaker som ligger till grund för oro. I kommunen arbetar vi aktivt med samverkan i det brottsförebyggande- och i det drogförebyggande arbetet både på lokal och länsnivå i olika samverkansnätverk.

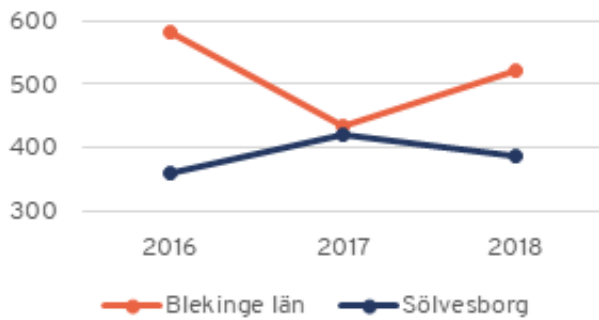
År 2019 gjordes 636 orosanmälningar rörande barn och unga. 418 resulterade i barnavårdsutredning eller LVU och 66 ansökningar om bistånd till hjälp och stöd för barn inkom. Ökningen från och med 2014 är påfallande. Något som inte endast förklaras med ökning av förekomst utan sannolikt även benägenheten att anmäla.

Trots att Sverige var ett av de länder i världens som först förbjöd barnaga utsätt barn för våld eller bevittnar våld i sin hemmiljö. Det är ett samhällsproblem som ses både inom förskola, skola och socialtjänst. I kommunen gjordes 388 aktualiseringar 2018 rörande barn i åldern 0-12 år. En aktualisering innebär en ansökan, orosanmälning eller begäran av yttrande eller information från en annan myndighet. I kommunen har antal anmälningar minskat över tid medan de ökar i länet i övrigt.

I åldersgruppen ungdomar 13-20 år inkom 213 aktualiseringar 2018 som även det är en minskande trend över tid. Antal anmälningar är lägre i kommunen än i länet men minskningstakten är representativ med länet.

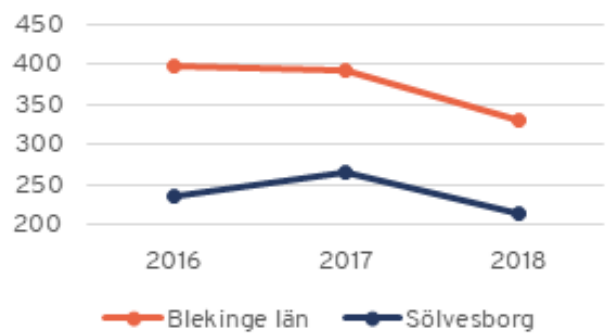

Antal aktualiseringar avseende barn 0-12 år inom socialtjänsten

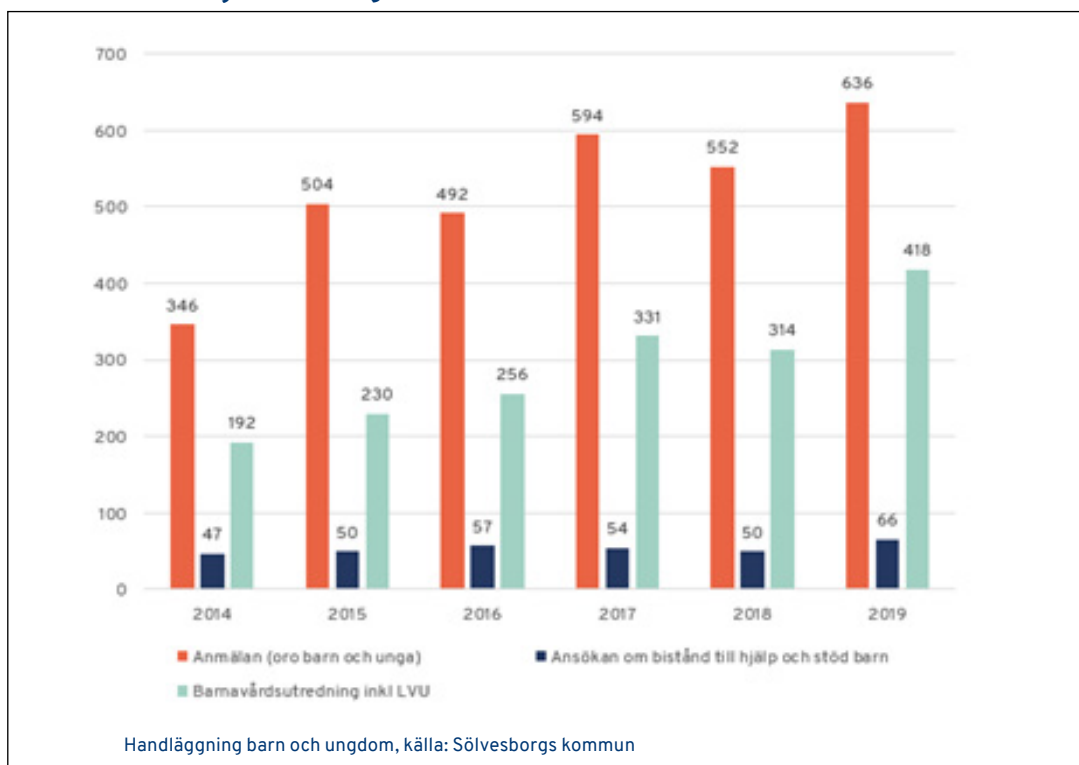
Källa SCB

Antal aktualiseringar avseende ungdomar 13-20 år inom socialtjänsten

Källa SCB

Verksamhet- Individ - och familjeomsorgen, Barn- och familjeavdelningen

Utmaningar mål 16:

Arbeta för att den upplevda tryggheten ska öka.

Skapa tillfällen för medborgardialog.

Prioritera arbetet med att förebygga narkotika-
bruk/brott.

Tidigt fånga upp misstankar om barn som utsätts
eller bevittnar våld.

Arbeta förebyggande mot våld i nära relationer.

16. Skapa rättvisa och trygga samhällen, fria från krig och våld.

MÅL 17

Genomförande och globalt partnerskap

Mål 17 handlar bland annat om att mobilisera och omfördela resursfördelningen mellan världens rikaste och världens fattigaste länder. Målet slår fast att de utvecklade länderna ska genomföra sina åtaganden vad gäller utvecklingsbistånd. Målet handlar också om att främja överföring och spridning av miljövänlig teknik till utvecklingsländerna och bistå dem i kapacitetsuppbyggnad för att kunna nå alla målen i Agenda 2030 samt fördubbla de minst utvecklade ländernas export till 2030. För att uppnå mål 17 krävs partnerskap mellan regeringar, den privata sektorn och civilsamhället.

Sverige

Sverige har en lång tradition av nationell och internationell samverkan och ett starkt civilsamhälle. Hoten mot civilsamhället i stora delar av världen är ett område som Sverige prioriterar att motverka. Den svenska politiken för global utveckling är viktig för Sveriges internationella genomförande av Agenda 2030. Utmaningar som har identifierats för Sveriges del vad gäller mål 17 är att kostnaderna för remitteringar, det vill säga de pengar som skickas till utvecklingsländer från personer bosatta i rikare länder, är relativt höga och att vi har ingått handelsavtal som riskerar att särskilt gynna de utvecklade länderna. Nationellt sker samverkan sedan länge såväl mellan offentlig och privat sektor som mellan offentlig sektor och civilsamhället.

Sölvesborg

Kommunen samverkar med andra kommuner, regionen, näringslivet, akademin, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning. Att betona här är också vikten av flernivåstyrelse, det vill säga att lokal, regional, nationell och internationell nivå samspelar i förverkligandet av politiken. Kommuner och regioner bidrar till målpåfyllelse av de globala målen, men också i andra länder genom att de upphandlar varor som är producerade utomlands. Genom att genomföra medvetna upphandlingar kan kommuner och regioner bidra positivt till agendan även utanför landets gränser. För att klara av välfärdsupdraget är kommuner och regioner beroende av bred samverkan.

Samverkan och partnerskap

Det finns flera exempel på partnerskap och samverkan

mellan Sölvesborgs kommun och andra aktörer. Exempel på forum som kommunen skapat för att samverka med andra aktörer i samhället är näringslivssammankomster, landsbygdsnätverk, brottförebyggande råd, folkhälsoråd, rådet för funktionsnedsättning, trygghetsråd, pensionärsrådet. I kommunen finns också kommunbygderåd och hembygdsföreningar som samlar föreningar på landsbygden och i samhällen till en gemensam samtalspartner till den kommunala verksamheten.

Plattform för gemenskap

Det finns flera plattformar med många olika aktörer och typer av verksamheter som bidrar till social sammanhållning, gemenskap och tillit mellan människor och grupper. Det finns ett stort engagemang och föreningslivet är aktivt i kommunen inom idrott, kultur, bland pensionärer och samhällsföreningar. Våren 2020 finns det drygt 160 registrerade föreningar i Sölvesborg. De största föreningstyperna är ungdomsföreningar följt av kulturföreningar.

Vänort

Vänortsrörelsen är en slags fredsrörelse som växt fram i Europa efter andra världskriget med förhoppningar om att genom samarbete kunna överbrygga motsättningar och öka förståelsen mellan folk. Kontakterna bygger på ett ömsesidigt samarbete med syfte att stödja en fredlig och demokratisk utveckling, att höja kompetensen inom kommunen och regioner, att få till stånd kunskapsutbyte och tjänsteexport samt att stimulera det lokala näringslivet. Ofta har vänorter något gemensamt – liknande geografiska förutsättningar, liknande historia eller näringar och har ungefär samma befolkningsmässiga storlek. Idag finns vänorts- och samarbetsavtal med polska Malbork och tyska Wolgast.

Utmaningar mål 17:

Genom samverkan, både inom kommunen samt med externa parter, kan komplexa utmaningar lösas.

Fortsatt arbeta för samverkan och partnerskap både inom och utom kommunens gränser.

Fortsatt arbeta för en hållbar plattform för gemenskap mellan människor och grupper, exempelvis Brottsförebygganderådet (BRÅ).

17. Globala samarbeten ska stärkas för att tillsammans uppnå hållbar utveckling.

Summering, utmaningar och fortsatt arbete

De 17 globala målen för hållbar utveckling är universella, integrerade och odelbara och ska genomföras med särskild hänsyn till de människor och samhällen som har sämst förutsättningar.

Identifierade nyckeltal ska styra och vägleda och vara en drivkraft för genomförandet av Agenda 2030. Genom nyckeltalen finns goda förutsättningar att ta fram handlingsplaner och för uppföljning.

Alla mål kräver olika insatser men det finns ofta samma orsakssamband och bakomliggande faktorer. Det finns en mängd skyddande insatser och strukturer som främjar möjligheterna till ett gott liv. Genom att först titta på nuläget och sedan identifiera vägen fram till ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart samhälle får kommunen ett användbart verktyg i arbetet med Agenda 2030.

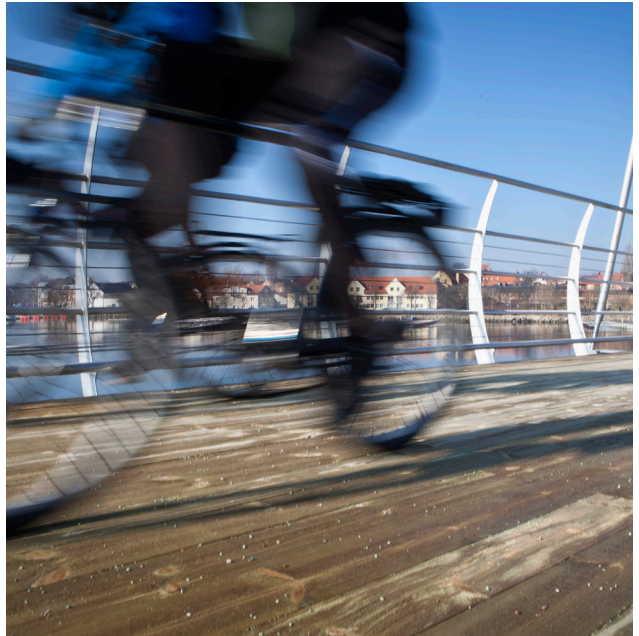
Nulägesbeskrivningen för Sölvesborg redovisar var vi är nu och utvecklingsbehov som finns att arbeta vidare med för en inkluderande jämlik och hållbar kommun.

FN:s globala mål, Agenda 2030, och de ekonomiska, sociala och miljömässiga inriktningarna för hållbar utveckling kommer att vara viktiga för de närmsta årens arbete mot ett hållbart samhälle och därmed avgörande för kommunens framtida utveckling.

Genom framtagna förslag på utmaningar i lägesbeskrivningen kan kommunen ringa in behov som är specifika för Sölvesborg. Tanken är att omvandla utmaningarna till handling i projekt och beslutsprocesser. Arbetet blir därmed systematiskt mot en hållbar utveckling.

I Kolada, *Jämföraren*, kan man följa ett urval av nyckeltalen som är kopplade till arbetet med Agenda 2030 i förhållande till andra kommuner.

Agenda 2030 – Nulägesanalys Sölvesborgs kommun

I september 2015 antog FN:s alla medlemsstater en ny agenda för hållbar utveckling – Agenda 2030. Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle men också ett ramverk för att nå en hållbar utveckling. I denna nulägesbeskrivning beskrivs nyckeltal knutna till Agenda 2030 målen. Nyckeltalen beskriver framförallt den geografiska kommunen men några speglar också läget i den kommunala organisationen. För att sätta nyckeltalen i ett relevant sammanhang beskrivs också globala och nationella trender. Sölvesborgs kommun jämförs med andra kommuner i de nyckeltal som finns redovisade i KOLADA.

Sölvesborgs kommun
294 80 Sölvesborg
Besök: Repslagaregatan 1
Växel: 0456-816 000
Mejl: info@solvesborg.se
solvesborg.se

Sölvesborgs
kommun